A°. 1856. | N°. 282.

Opregte Haarlemsche Courant Zaturdagsche

van 29 November.

[*Bij* N°. 282 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 25 November.

Hoewel de oostenrijksche Regering het met de britsche eens is, ten aanzien van de voornaamste nog onbesliste staatkundige aangelegenheden, welke met het parijsche vredes-verdrag in verband staan, stelt men er hoogen prijs op om ook met Frankrijk in goede verstandhouding te blijven, en wordt alzoo van deze zijde beweerd, dat de door den oostenrijkschen gezant aangewende pogingen om *Ali-bassa* te bewegen, zich in Konstantinopel met het bestuur der Buitenlandsche Zaken te belasten, geen ander doel hebben gehad, dan om een persoon in 't turksche ministerie te brengen, die, des noods als bemiddelaar optredende, kon verhoeden, dat de zaken, omtrent welke de mogendheden het niet eens waren, eene al te ernstige wending namen. Men begrijpt, dat daarin niets vijandigs tegen Frankrijk gelegen was, maar even daarvoor kan het ontslag van *Ali-bassa*, na een bestuur van 24 uren, (indien ten minste het telegrafische berigt bevestigd wordt) niet zonder beteekenis worden geacht.

PARIJS, 25 November.

Eergisteren is de Keizer naar Fontainebleau vertrokken, ten einde aldaar aan het jagtvermaak deeltenemen, met eenige personen, welke zijnen dagelijkschen omgeving uitmaken. Het zeggen is, dat Z. M. den 29sten teruggewacht wordt en alsdan voor den winter het paleis der Tuilerien zal betrekken, in 't welk vele verbeteringen zijn aangebragt en, onder anderen, eene nieuwe bedekte galerij is aangebouwd, welke volgens deskundigen in alle deelen aan de vereischten der kunst voldoet.

— Morgen zullen de gewone donderdagsche receptien aan het hotel van den russischen gezant, graaf *von Kisseleff*, eenen aanvang nemen. De graaf leeft gescheiden van zijne echtgenote, die mede hier ter stede woont en gewoonlijk een gezelschap ontvangt, 't welk lijnregt strijdige beginselen is toegedaan met die, welke door den vertegenwoordiger van Keizer *Alexander* worden beleden. De russische prinses *Joussoupoff* zal den graaf *von Kisseleff* bij diens receptien ter zijde staan tot de ontvangst der gasten.

— Naar men verneemt, is de zaak tusschen de erven *Pescatore* en de echtgenote van wijlen dien kapitalist geschikt. De echtgenote zal, op den voet der erven, in de nalatenschap deelen, en alzoo een negende van het geheel ontvangen.

— Men blijft steeds verzekeren, dat de russische Grootvorst *Konstantijn* in deze hoofdstad zal komen, 't zij op zijnen togt naar Nice, 't zij op zijne terugreis. Het is inmiddels onzeker, of de russische Vorst zich hier gedurende een langeren of korteren tijd zal ophouden.

PARIJS, 27 November.

Het outgaat de aandacht niet, dat een der voornaamste belgische dagbladen mededeelt, dat Engeland zijne toestemming heeft gegeven tot het houden van een nieuw Congres, waarin in de eerste en voornaamste plaats de aangelegenheid, betreffende de grenzen van Bessarabie zal worden beslist. Verder leest men in dat blad, dat de westelijke mogendheden eerlang zullen overgaan tot de ontruiming van Griekenland. Hier weet men volstrekt niet, hoever deze beide opgaven al, dan niet, gegrond zijn.

— Telegrafische depeches van 23 en 25 November uit Madrid houden in, dat de minister van Financien met de bestuurders der Spaansche-bank eene overeenkomst had aangegaan, waarbij deze laatsten zich met de rentebetaling van het aanstaande halfjaar der buitenl. schuld hadden belast.

Bij koninklijk besluit was aan den bankier *Salamanca* concessie verleend voor den spoorweg van Almanza naar Alicante. — De laatste berigten uit de kolonien luidden gunstig. — De dag, waarop tot de stedelijke verkiezingen zou worden overgegaan, zou weldra worden aangekondigd.

LONDEN, 26 November ('s avonds).

De s. b. n. *Houston Stewart* is benoemd tot bevelhebber van de britsche zeemagt op de noord-americaansche en west-indische stations.

— Een bijzondere brief uit Parijs, door de *Globe* medegedeeld, meldt, dat de fransche minister van Buitenl. Zaken, graaf *Walewski*, in zijne conferentien met den zwitserschen generaal *Dufour* over de zaken van Neufchâtel, het Eedgenootschappelijk Bewind sterk vermaand heeft om te voldoen aan den eisch van Pruissen, dat de ter zake van den jongsten opstand gevangengenomen royalisten in vrijheid gesteld zullen worden. Het was, volgens den minister, dringend noodig, dat de verwikkelingen in Europa niet vermeerderd werden; vroeg of laat zou er een Congres gehouden moeten worden, en dan zou Frankrijk het niet laten ontbreken aan bewijzen van welwillendheid jegens Zwitserland. De zwitsersche gemagtigde zou van zijn kant hebben verklaard, dat het Eedgenoodschap bereid is om eene amnestie uittevaardigen en de royalisten tegen alle verdere vervolging te vrijwaren; maar dat het daarentegen verlangt, dat Pruissen bepaaldelijk van alle aanspraak op Neufchâtel zal afzien, omdat het in dit opzigt niets kan laten aankomen op het onbepaalde vooruitzigt van een te houden Congres, welks uitslag in ieder geval geheel onzeker zou zijn. — In eenen verleden zaturdag op St. Cloud, onder voorzitting des Keizers, gehouden kabinets-raad is, volgens denzelfden berigtgever, onder anderen ook over de zaak van Neufchâtel beraadslaagd en mededeeling gedaan van het verhandelde tusschen graaf *Walewski* en den generaal *Dufour*, maar heeft men toen geen verder besluit genomen. — De generaal *Dufour* is reeds uit Parijs naar Zwitserland teruggekeerd.

— Den 10den dezer zou de telegraaf, die van Nieuw-York naar St. John's, op Newfoundland, gemaakt is, voor het publiek in werking komen. De afstand tusschen de twee genoemde plaatsen langs de metalen draden van dien telegraaf is 1715 mijlen. — Het is bekend, dat een ontwerp bestaat, om van St. John's den metalen draad onder den Atlantischen-Oceaan te laten doorloopen naar Ierland, en alzoo eene electro-magnetische gemeenschap tusschen N.-America en Europa daartestellen. Dit werk zou, volgens de laatste opgaven, denkelijk nog in den loop van het aanstaande jaar tot stand komen.

— De beurs blijft vast, met weinig handel. De 3 pc. gecons. resc. tegen Januarij $94\frac{7}{8}$ à 95.

BRUSSEL, 27 November

Bij het bestrijden van het door den liberalen Afgevaardigde, den heer *Devaux*, voorgestelde amendement, heeft de heer *Malou*, de broeder van den bisschop te Brugge, de door de prelaten aangenomene houding verdedigd, en der liberale partij te last gelegd, dat in de hoofdzaak zij het is, die 'er meer en meer voor begint uittekomen, dat de door de constitutie verleende vrijheden onvereenigbaar zijn met het katholicismus. Van de liberale zijde wordt, zooals meermalen is aangemerkt, hetzelfde verwijt aan de clericale partij gerigt en worden de dagbladen *la Patrie*, *le Bien Public* en de bisschoppelijke mandamenten, als even zoovele bewijzen daarvan aangehaald.

In de zitting van gisteren heeft de heer *Orts* het woord gevoerd, ter verdediging van de vrije brusselsche universiteit. De spreker, een der leden van den gemeenteraad der hoofdstad en hoogleeraar aan de genoemde instelling, heeft verklaard, dat hij in beide betrekkingen meer dan anderen welligt verpligt was om ter harer verdediging optetreden. De heer *Orts* heeft het als eene eer beschouwd voor de universiteit, dat zij door de clericalen werd voorgedragen als eene pest voor de studerende jongelingschap, op grond, dat het vrije onderzoek aan het daar gegeven onderwijs ten grondslag strekt. Volgens den heer *Orts*, heeft de universiteit steeds tot leus behouden de merkwaardige woorden van graaf *Vilain XIV*, die in 1830 heeft verklaard, dat hij voor Belgie vorderde geheele vrijheid van onderwijs, en dat aan de openbare zedelijkheid de zorg moest worden overgelaten om het onkruid van het goede zaad te scheiden. De heer *Orts* heeft het eene ongerijmdheid genoemd, dat de aanhangers der clericale partij de constitutionele vrijheden als 't ware in kathegorien verdeelen en onder anderen veel meer waarde hechten aan het regt van vereeniging, dan aan het regt der vrijheid van drukpers, — meer waarde aan het regt van liefdadigheid, dan aan het regt van het vrije onderwijs. De spreker heeft inmiddels niet onduidelijk te kennen gegeven, dat, ten gevolge der ruime toepassing van de beide regten, waaraan de geestelijkheid de voorkeur geeft, het aan deze is gelukt om Belgie als 't ware te bezaaijen met geestelijke congregatien en kloosters, die van de openbare liefdadigheid bestaan. De liberale partij hecht aan al de vrijheden eene gelijke waarde, omdat zij allen gelijkelijk strekken tot het bewaren van een wenschelijk evenwigt.

De abt *de Haerne* heeft eergisteren in de Kamer gewaagd van zijne reis naar Rome, waar hij door den Paus is ontvangen, die zich over den staatkundigen toestand van Belgie zeer gunstig had uitgelaten en had gezegd: „Gij hebt daar de ware vrijheid, eene vrijheid, zoo als die nergens gevonden wordt." — Van eene liberale zijde wordt te kennen gegeven, dat de Paus met „gij" niets anders heeft en kan hebben bedoeld dan *de belgische katholieken*. Op die wijze zijn de woorden van het kerkelijke opperhoofd, die zich toch wel niet kan verheugen in de vrijheid, welke aan de vijanden der Kerk is gelaten, zeer ligt verklaarbaar,

BRUSSEL, 28 November.

In de zitting der Kamer van heden is de beraadslaging afgeloopen over de zinsnede van het ontwerp-adres, betreffende het onderwijs. Nadat de heeren *Frère*, *Dechamps*, *Verhaegen* en de minister *de Decker* het woord hadden gevoerd, is het door de heer *Devaux* in eenen liberalen zin voorgestelde amendement, met 61 tegen 41 stemmen verworpen.

De heer *de Merode* heeft zijn amendement ingetrokken, nadat het was gebleken, dat de Regering zich daarmede geenszins kon vereenigen. De zinsnede is daarop aangenomen, zooals die oorspronkelijk door de commissie is voorgesteld. De heer *de Decker* heeft eene vierde staatkundige geloofs-belijdenis afgelegd, welke nog minder aan de liberale partij heeft behaagd, dan de laatstvorige. Daarin heeft hij het wenschelijke uiteengezet der aanneming van het voorstel der commissie. Hetzelve is goedgekeurd door 63 leden, terwijl 45 zich daartegen hebben verklaard.

Van de 108 leden, uit welke de Kamer bestaat, waren 102 ter vergadering aanwezig. Onder de zes afwezigen worden genoemd de vier liberale Afgevaardigden de heeren: *Delfosse*, *de Brouckère*, *Lelièvre* en *Sinave*.

's GRAVENHAGE, 27 November.

Z. E. de minister van Justitie heeft de leden, welke, bij de beraadslaging van heden in de Tweede-Kamer het woord hebben gevoerd, beantwoord. Wat de circulaire, het verleenen van gratie en de processien betreft, heeft hij gemeend, dat hij zich zoude kunnen bepalen bij de verklaring, dat deze aangelegenheden waren afgehandeld, en hij niet op dezelve behoefde terugtekomen; maar hij wilde zich niet van dergelijke exceptie bedienen. Alzoo heeft zijn Z. E. te kennen gegeven, dat, indien eenig regterlijk collegie collegialiter mogt opkomen tegen de circulaire, hij in overweging zoude nemen, of zij behoorde te worden ingetrokken. In de tweede plaats heeft de minister verklaard, dat ten aanzien van de uitoefening van het regt van gratie, niets nieuws is ingevoerd, maar alleen is behouden hetgeen bestond; dat daarbij geene spraak kan zijn van het openbaar maken van het geheim der raadkamer, en dat b. v. het Hof van Groningen nooit anders heeft geadviseerd, dan met opgave van de meening der meerderheid en van die der minderheid; maar dat, indien ook daartegen door eenig regterlijk collegie bezwaar wordt ingebragt, de Regering bereid is daarop te letten. In de derde plaats heeft de minister verklaard, dat niets verder van zijne bedoelingen verwijderd is dan de zucht om zijne r. kath. landgenooten te kwellen, en dat ook de Regering bereid is om, in gevallen, in welke genoegzaam blijkt van goede trouw, passief te werk te gaan, en, zoo dit noodig is, de zaak te zullen brengen ter kennis van den bevoegden regter.

Betreffende het algemeene stelsel van wetgeving is de minister opgekomen tegen de dwaling, waarin men verkeert, dat hij het strafregt zoude willen handhaven, alleen omdat het bestaat. Hij heeft verklaard, dat men niet geregtigd is om te veronderstellen, dat hij de behoudende beginselen zoo verre zou drijven van geene verbetering te willen; maar hij verlangt, dat men zal bedenken, dat hij in weinige maanden een nieuw stelsel van regterlijke organisatie heeft moeten ontwerpen, en eene wet op de jagt en visscherij, en dat men zich derhalve niet kan verwonderen, dat hij nog niet gereed is met een nieuw stelsel van strafregt en strafvordering.

Ten aanzien van het cellulaire stelsel heeft de minister aangemerkt, dat deswegens op dit oogenblik een bepaald stelsel is aangenomen, en daarbij den regter de bevoegdheid is opgedragen om of de afzonderlijke of de gemeenschappelijke opsluiting uittespreken; dat zijn pligt als minister vordert, dat er maatregelen worden genomen om dat stelsel te kunnen toepassen; dat van de noodzakelijkheid daarvan is gebleken; dat hier niet van sympathie of antipathie spraak kan zijn; dat hij niet kan ontveinzen, persoonlijk groote bezwaren tegen het cellulaire stelsel te hebben, en dat ook een groot voorstander van hetzelve verklaard heeft van gevoelen te zijn veranderd, omdat het steunde op eene fabriekmatige verbetering van den mensch.

Ten aanzien van de Rijks-politie heeft de minister aangemerkt, dat niets belet, dat de jagt-opzieners tevens Rijksveldwachters zijn, en dat hij van de instelling der Rijks-veldwacht en de vereeniging van verschillende elementen de beste vruchten voor de politie verwacht, gelijk die ook reeds aanvankelijk daarvan geplukt worden. Daardoor zal ook in het gemis van de hulp-marechaussée eenigermate voorzien worden.

Na den minister heeft de heer *Thorbecke* nog het woord gevoerd, en daarop is de algemeene beraadslaging gesloten.

Art. 1 (tractement van den minister) is zonder beraadslaging goedgekeurd.

Morgen zal de discussie voortgezet worden.

's GRAVENHAGE, 28 November.

Bij koninklijk besluit van 25 November, is het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te Biervliet en Hoofdplaat opgeheven en vereenigd met dat derzelfde middelen te IJzendijke; voorts zijn benoemd tot ontvangers: der dir. belast. en acc. te IJzendijke c. a., de heer *G. L. P. Neeteson*; der in- en uitgaande regten en acc. te Veldzigt, de heer *C. L. de Smet*, geagreëerd klerk van den ontvanger te IJzendijke.

Bij koninklijk besluit is benoemd tot ontvanger der dir. belast., in- en uitg. regten en acc. te Putten c. a. de heer jhr. *J. van Beresteijn*, thans ontvanger derzelfde middelen te Coevorden.

Bij koninklijk besluit is het kantoor der dir. belast. en acc. te Benschop c. a. ingetrokken en de daaronder behoorende gemeenten Benschop, Noord- en Zuid-Polsbroek ingedeeld bij het ontvang-kantoor te IJsselstein; voorts zijn benoemd tot ontvangers der dir. belast. en acc.: te IJsselstein c. a., de heer *F. L. F. de Veije*, te Amerongen c. a., de heer *J. M. Terlaag*, en is eindelijk de gemeente Hoenkoop, behoord hebbende tot het opgeheven kantoor Benschop, ingedeeld bij het ontvang-kantoor Montfoort c. a., onder voortdurend beheer van den ontvanger *W. Gerritsen* aldaar.

Bij koninklijk besluit is het kantoor der dir. belast. en acc. te Putten ingetrokken en vereenigd met dat te Ermelo c. a., op den voet van één kantoor, onder voortdurend beheer van den ontvanger *H. Veldhuizen* aldaar.

Bij koninklijk besluit is aan de heeren *C. Groll* en *P. van den Bosch*, op hun gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit hunne betrekking van ingenieur-verificateur van het kadaster, eerstgenoemde te Haarlem en laatstgenoemde te Oosterhout, behoudens aanspraak op pensioen; voorts zijn benoemd: tot ingenieurs-verificateurs van het kadaster, de landmeters der 1ste klasse *B. Bijnen* te Eindhoven en *A. van Oosterhout* te Amsterdam; tot landmeters der 1ste klasse, de landmeters der 2de klasse *M. Kieboom* te 's Gravenhage en *J. C. Obbes* te Assen.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden, den majoor en magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse aan den Helder, *J. J. A. van der Linden de Hartogh*, op pensioen te stellen.

Zijne Majesteit heeft goedgevonden: 1° te benoemen: bij het wapen der infanterie: bij het 5de regiment, tot 1sten luit., *W. H.* baron *Sweerts de Landas*, van het instructie-battaillon: bij het 6de regiment, tot 1sten luitenant, *J. C. P. A. Lanzing*; bij het 8ste regiment, tot kapitein van de 3de klasse, *G. Wieland*, van het 6de regiment, en *B.* baron *van Voorst tot Voorst*, van het 7de regiment infanterie;

Bij het wapen der artillerie: bij den staf van het wapen, tot majoor en magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse aan den Helder, den kapitein der 1ste klasse *G. Frantzen*; bij het 1ste regiment vesting-artillerie, tot luitenant-kollonel, den majoor *E. A. Frantzen*: tot kapitein van de 3de klasse, *P. Sodenkamp*, en 2° den kapitein G. J. *van Hoogenhuyze*, van het 4de regiment infanterie, op grond van tijdelijke ongesteldheid, voor den tijd van een jaar te stellen op non-activiteit.

— Bij de algemeene beraadslagingen over het hoofdstuk der staatsbegrooting, betreffende de Justitie, heeft zijn Z. E. de minister, ten aanzien van het Hoog Militair Geregtshof verklaard, dat al de vragen, nopens behoud, opheffing, insmelting of inkrimping van dat Hof, op dit oogenblik niet kunnen worden beslist; dat men daartoe zal dienen te wachten, tot dat de

regterlijke organisatie zal zijn vastgesteld; maar dat hij minister van eene opheffing geene belangrijke bezuiniging verwacht, en ook geene verbeterde regtspraak, en men reeds in Belgie de nadeelen heeft ondervonden van een veranderd stelsel.

Op de aanmerking van den heer *Sloet*, betreffende het gebeurde met twee liefdadige zusters te Ootmarsum, heeft de minister verklaard, dat hij het feit met leedwezen had vernomen, en dat dit gebeurde aan misverstand was toeteschrijven; — dat hij dadelijk den burgemeester dier plaats had aangeschreven, en daarbij had gelast, dat deze vrouwen, des begeerende, terug konden komen, alleen onder voorwaarde, dat zij een middel van bestaan hadden.

Ten slotte heeft de minister, met betrekking tot zijne staatkundige beginselen, verklaard, dat, indien men zijne eerlijkheid verdenkt, op grond van zijn antwoord aan den heer *Groen*, men zijnen toestand tegenover genoemd lid niet kent; dat hij nopens een aantal punten, zoo staatkundige, als andere, van den heer *Groen* verschilt; dat hij dezelfde man is gebleven, welke hij jaren lang was, en zich geenszins schuldig zal maken aan het opofferen van beginselen, die hij jaren lang heeft beleden.

De heer *Thorbecke* heeft geene abstracte discussie over beginselen verlangd, maar heldere begrippen, ten aanzien van het stelsel der Regering. Hij kon zich niet vereenigen met het stelsel des ministers ten aanzien van de preventive magt der politie, en heeft gemeend, dat de politie, als censuur werkende, eer geschikt zou zijn om de rust te verstoren dan om die te bewaren. Verder heeft deze spreker gemeend, dat eene zamensmelting van de speciale politie met de algemeene een chaos zal veroorzaken. Wat de militaire regtspleging betreft, heeft de spreker verklaard, dat niemand zal verlangen, dat de minister dadelijk tot opheffing of wijziging van het Hoog-Militair Geregtshof zal overgaan; maar dat de memorie van beantwoording heeft doen vermoeden dat hij die zaak op de lange baan wilde schuiven en ongezind was tot eenige herziening. Ten slotte verlangde hij, dat de minister sympathie voor de Grondwet zoude betoonen, niet alleen als feit, maar als levensbeginsel, en meende hij, dat, als Z. E. een voorstander was van actualiteit, dit in 't voordeel was van zijne partij, vermits de geheele tegenwoordige maatschappij, en ook de onze, niet alleen in 1848, maar reeds vroeger, onder den indruk van liberale beginselen is gevormd.

's GRAVENHAGE, 28 November.

Heden zijn in de Tweede Kamer de beraadslagingen over de begrooting voor het departement van Justitie voortgezet.

Het 2de artikel, betreffende het tractement van den secretaris-generaal en de verdere ambtenaren, heeft aanleiding gegeven tot bedenkingen. De heer *van Bosse* heeft opgemerkt, dat het hier geldt eene belangrijke verhooging van bezoldiging, en daarmede een gewigtig beginsel; dat het beklag over de ongenoegzaamheid der tractementen ongegrond is, indien men dezelve vergelijkt met die van andere personen, die eene wetenschappelijke opleiding hebben genoten, en met de officieren van het leger. Hem is voorgekomen, dat, indien er bewijs wordt geleverd van de noodzakelijkheid van verhooging, deze algemeen moet zijn. Hij heeft op dien grond, bij wijze van amendement, eene vermindering voorgesteld van *f* 4000.

De minister heeft de billijkheid en daarbij de noodzakelijkheid betoogd van de voorgestelde verhooging, inzonderheid voor die ambtenaren, welke met *f* 400 à *f* 450 voor hun huisgezin moeten bestaan. Hij heeft gemeend, dat deze ambtenaren regt hebben op ondersteuning en zelfs op mededogen, en heeft het van zijn pligt geacht om het amendement tot het uiterste te moeten bestrijden.

Bij de verdere woordenwisseling heeft de heer *v. Bosse* beweerd, dat het door den minister aangevoerde niet vrij is te pleiten van overdrijving, en dat, indien men verhooging verlangt, dit bij een algemeenen maatregel behoort plaats te hebben, en hij dezelve dan zal ondersteunen. De heer *Storm v. 's Gr.* heeft in zekeren opzigt daarmede ingestemd.

Het amendement is in omvraag gebragt. Twee en dertig leden hebben er zich daarvoor, en even zoo vele hebben zich daartegen verklaard; zoo dat het in eene volgende zitting op nieuw in stemming zal moeten worden gebragt.

Op art. 10, de tractementen betreffende van geregtsdienaars en veldwachters, heeft de heer *Dullert* voorgesteld om voorzigtigheidshalve het woord veldwachters wegtelaten. De heer *Godefroi* heeft te kennen gegeven, bij de afdeeling politie, op deze zaak terug te zullen komen, maar heeft intusschen eenige inlichting verlangd.

De minister van Justitie heeft deswegens te kennen gegeven, dat bij het laatstelijk genomen besluit de politie is gebragt tot één geheel, 't welk bestaat uit lieden, die, naar hunnen rang, verschillende tractementen zullen genieten, en van 't welk hij, indien het eenmaal georganiseerd zal zijn, zeer goede diensten verwacht. Z. E. heeft doen opmerken, dat de hulpmarechaussée *f* 24000 heeft gekost en denkelijk *f* 30,000 zou hebben gevorderd; — dat men van de daartoe gebezigde militairen geenszins de diensten kan verwachten, die men van blijvende ambtenaren kan vergen, en dat de instelling ongunstig heeft gewerkt op de militaire tucht. Naar des ministers rekening, zoude men, ter vervanging van de dienst der hulpmarechaussée, met eene verhooging van *f* 16000 kunnen volstaan.

De heer *Schimmelpenninck* heeft verklaard, het ministerie te zullen ondersteunen, maar zich met het voorgestelde niet te kunnen vereenigen, vermits de bezoldigingen der veldwachters, in verhouding, te hoog zullen worden.

Na eenige woordenwisseling is het amendement, met 37 tegen 27 stemmen, en vervolgens het art. aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Vegelin*, *Sander*, *Hoffman*, *de Kempenaer*, *Wintgens*, *v. Frank*, *Kien*, *v. Rappard*, *de Brauw*, *Nolthenius*, *Groen*, *Baud*, *v. Heiden*, *v. Foreest*, *v. Amerongen*, *Dirks*, *v. Deinse*, *Wijbenga*, *Hoekwater*, *Oosting*, *v. Reede*, *Delprat*, *v. Lijnden*, *Bosscha*, *Stolte* en de voorzitter.

HAARLEM, 26 November.

De beraadslaging van den gemeente-raad is heden avond voortgezet. — B. en W. hebben te kennen gegeven, dat bij den ontvanger der stads-accijnsen het materieel der registers sedert 1823 van rijkswege is verstrekt.

Op voordragt van B. en W. en overeenkomstig het voorstel van de commissie van fabricage, wordt besloten om eenige verbeteringen aantebrengen in het stads-armen- en ziekenhuis; ook door afzondering van localen voor de syphilitische lijders; — en daarvoor aantewijzen *f* 750 op de onvoorziene uitgaven van 1856.

De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt heeft zich beklaagd, dat de haar toegezegde regeling van de armenpraktijk nog niet tot stand is gebragt: met overlegging van een brief van het geneeskundig armbestuur, waarin eenige daadzaken worden vermeld, tot betoog der noodzakelijkheid van het aanstellen van meer stads-geneeskundigen. Daarin komt o. a. voor, dat alleen in de maanden September en October meer dan 2000 ziekenbriefjes zijn afgegeven, en in dat tijdvak 24000 greinen sulphas quinini zijn voorgeschreven, terwijl het aantal der personen, welke dagelijks van de drie stads-doctoren raad komen vragen, naar eene gematigde berekening gemiddeld op 200 kan worden bepaald. De voorzitter heeft gezegd, dat de commissie voor de verordeningen zich reeds meermalen met deze aangelegenheid heeft bezig gehouden, maar dat zich telkens daartegen bezwaren hebben voorgedaan. Na eenige woordenwisseling is besloten, die commissie te antwoorden, dat de Raad zich voorstelt om de werkzaamheden der stadsgeneesheeren binnen een engeren kring te bepalen, waardoor vele dezer bezwaren zullen worden opgeheven. Daarbij is opgemerkt, dat de bedoelde werkzaamheden reeds zijn verminderd door het ophouden van het verleenen van geneeskundige hulp van stadswege aan sommige godshuizen, en op voorstel van den heer *v. d. Breggen* is besloten, na den eersten Januarij dergelijke hulp niet meer te verleenen aan het Ger. Burger-weeshuis, en regenten daarvan kennis te geven.

Het verzoek van den poortier der Schalkwijker-poort om verhooging van bezoldiging is afgewezen.

Daarna is beraadslaagd over het adres van de heeren *Meijer en Dijserinck* en anderen, houdende verzoek om bij de invoering eener verminderde belasting op kalk, steenen en steenkolen, in verhouding van de nog bestaande belasting op deze voorwerpen, teruggave van hetgeen reeds daarvoor is betaald te erlangen. In het verslag van de fin. commissie wordt voorgesteld om aan de kooplieden in bouwmaterialen en brandstoffen vergunning te verleenen om, onder de vereischte voorzorgen, de nog intevoeren voorwerpen van dien aard in particulier entrepôt op te slaan. Het verzoek is van verschillende zijden toegelicht. Op voorstel van den voorzitter, is besloten, geen entrepôt te verleenen, als onderhevig aan veel omslag, en onnoodig, vermits de voorwerpen kunnen worden aangegeven tot doorvoer met nederlage. Nadat met 6 tegen 5 stemmen was besloten, om de verlangde teruggaaf te verleenen, is begrepen, dat een deswegens vast te stellen transitoire maatregel niet zou kunnen worden toegepast zonder hoogere goedkeuring, en is alzoo besloten om de verdere behandeling dezer aangelegenheid tot eene volgende vergadering uittestellen.

Een ontwerp-adres aan Z. M. den Koning, betreffende de zegels voor den Burgelijken Stand, is ter inzage der leden nedergelegd.

HAARLEM, 27 November.

Een telegr. berigt uit Triest van gisteren meldt de aankomst der tijdingen uit Batavia loopende tot 10 October.

HAARLEM, 28 November.

Telegrafische depeches houden berigten in uit Konstantinopel van 26 November, waaruit blijkt, dat *Ethem-bassa* was benoemd tot minister van Buitenl. Zaken, in plaats van *Ali*, die, even als *Fuad*, minister bleef zonder eene bepaalde portefeuille. — Het engelsche eskader in den Bosporus zou nog versterkt worden met vijf of zes linieschepen en verscheidene fregatten, welke aldaar van Malta werden verwacht.

Uit Napels wordt gemeld, dat de Regering aldaar eene handwerkers-school, op den voet der te Parijs bestaande inrigting van dien aard, had geopend. Voorts zou daar eene inrigting worden gevestigd tot bevordering der aangelegenheden van den landbouw en de nijverheid.

Eergisteren is te Delfshaven, van de werf van den heer *Hoog*, te water gelaten het klipper fregatschip *Noord-Brabant*, groot 390 l., voor rekening eener reederij onder directie van de heeren *P. Rademaker en C°*.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

28 *November* 1856. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. N.Bank	—	—	—	*Oost.* Met.5 p	73 15/16	74	—
W. S. 2½ p	62 15/16	63	—	Met. 54.5 "	82¾	⅞	82¾
" . 3 "	75 1/16	—	—	" N. 5 "	75⅛	7/16	75⅜
" . 4 "	94 3/16	¼	—	" 54. 2½ "	38 7/16	½	38 7/16
Am. Sd. 3½ "	—	—	—	Wr. Bk. *f*	—	—	—
Hl. Ms. 4½ "	—	—	—	" . .	—	—	—
O. L. 4 "	93 7/16	—	—	" . 4 p	316	—	—
H. Spw. .	—	—	—	*Nap.* L.B.5 "	—	—	—
Leen. . 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
R. Spw. 4½ "	—	—	—	*Belg.* C. 2½ "	—	—	—
M. Wld. 4 "	—	—	—	Cert. R. 2½ "	51⅛	3/16	51⅛
Fr. Cert. 3 "	—	—	. .	" " 4½ "	—	—	—
" 4½ "	—	—	—	*Den.* O.L.5 "	—	—	—
Rusl. Obl.5 "	103¼	—	—	" 3 "	—	—	—
" 5 "	102	¼	102	*Grkl.* Obl.5 "	—	—	—
Cert. . 5 "	—	—	—	*Brzl.* 24. 5 "	—	—	—
" . 4 "	83½	—	—	24. 5 "	—	—	—
" Stl. 4 "	—	—	—	39. 5 "	—	—	—
" N. 4 "	—	—	—	43. 5 "	—	—	—
" 54. 5 "	92¾	—	—	52. 4½ "	—	—	—
" 55. 5 "	94⅝	¾	94 11/16	*Port.* Obl.3 "	44⅜	⅝	—
" L. 5 "	—	—	—	Obl. U. .	22¼	—	—
" L. 4½ "	—	—	—	" C.3 p	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	*Sard.* C. 5 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—	*Peru* 53. 4½ "	—	—	—
Polen A. . *f*	152¾	—	—	U. 3 "	—	—	—
Obl. . 4 p	76¼	—	—	*Eq.* 55. 1 "	14¼	£ 100	
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Ven.* Obl. 4½ "	33¼	5/16	—
A. 54. 3½ p	—	—	—	U. 2 "	—	—	—
Obl. L. 4½ "	—	—	—	*Gren.* Ob. 3 "	20⅛	¼	—
Spanje O. 1¼ "	23	1/16	—	U. . .	6 9/16	—	
Obl. . 3 "	40⅞	—	—	*Mex.* Obl.3 p	20½	9/16	—
" B. 3 "	36 13/16	37	36 15/16	*N. A.* P.H. "	—	—	—
A. S. . . .	6	—	—	Ph. B. "	—	—	—
B. C. . . .	5⅜	9/16	—	A. B. . .	—	—	—
Oost. O.G.5 p	—	—	—	Orig. . . .	—	—	—
" " 4 "	—	—	—	Louis. 5 p	98½	—	—

Illinois Central 87½. Beleening 5. Prolongatie 5½. Disconto 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

Betere buitenlandsche merken hebben over 't algemeen, met tamelijk levendigen handel, gunstig gewerkt. Het geld was iets meer aangeboden.

LONDEN, 28 November. De 3 pc. gecons. resc. 94⅜ à ½. Spanje 1¼ pc. 23⅝ à ⅞. Rusland 4½ pc. 96.

PARIJS, 28 November. De 3 pc. renten 69 fr. 05. Spanje 3 pc. 38⅜.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 28 Nov. *Tarwe* en *Rogge* met weinig handel tot onveranderde prijzen. Van *Tarwe* verk.: 127 ℔ b. Pools. *f* 485; 127, 129 ℔ dito *f* 450, *f* 455; 126, 138 ℔ dito *f* 420, *f* 473; 128 ℔ n. Geld. *f* 375, *f* 390.

Van *Rogge*: 118 ℔ j. Inl. *f* 225; 119 ℔ Arch. *f* 235; 118 ℔ Pet. *f* 225; 119 ℔ Zweeds. *f* 240; 145, 142 ℔ n. Inl. *f* 245, 120 ℔ Amer. *f* 260.

Garst vast; 100 ℔ vr. wint. *f* 185, *f* 186. — *Boekweit* schaars en iets hooger verk.: 117 ℔ Gord. *f* 243. — *Koolzaad* Haarlemm. *f* 15¼, ¾ à ⅞; Oostvr. *f* 441; op 9 vat., Sept. *f* 456; Nov. *f* 528; April *f* 519. — *Lijnzaad* in een doen; 109 ℔ Pet. *f* 360; 105 ℔ Arch. *f* 345.

AMSTERDAM, 28 November. *Raapolie* prijsh.; ord. cond. *f* 55¾; vliegend *f* 54¼; op levering iets flaauwer; p° Dec. *f* 54 à *f* 53½; p° Mei *f* 48½ à *f* 48. *Lijnolie* ord. cond. *f* 45; vliegend *f* 43¾; p°. Dec. *f* 43¼ à *f* 42½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 49¼.

DORDRECHT, 27 November. *Tarwe*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 9,50 à *f* 12,50; blaauwe dito *f* 9,20 à *f* 10; zomer dito *f* 9,30 à *f* 10,30. *Rogge*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 7,50 à *f* 8,20; Kl. Brab. en Geld. *f* 7,10 à *f* 7,50. *Garst*, n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 6,30 à *f* 6,60; zomer dito *f* 6,10 à *f* 6,30. *Spelt* *f* 3,40 à *f* 4,20. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,80 à *f* 3,20; dikke dito *f* 3 à *f* 4. *Boekweit*, Kl. Brab. *f* 250. *Paardenboonen* n. *f* 6,30 à *f* 6,80; duiven dito *f* 7,60 à *f* 7,80; bruine dito n. *f* 6 à *f* 9; witte dito *f* 6 à *f* 11. *Blaauwe erwten* n. *f* 7 à *f* 8,20. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 15,40 à *f* 16,80. *Kanariezaad* *f* 14 à *f* 15. *Hennepzaad* *f* 234 à *f* 250.

Bij een matige aanvoer van alle graansoorten was Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe*, begin beurs voor de puike soorten tot ruim vorige prijzen te plaatsen, later evenwel waren die prijzen niet meer te bedingen, zoo dat men om opteruimen 40 à 50 cts. lager heeft moeten afgeven; zomer *tarwe* vond genegene koopers tot 30 cents prijsverhooging. *Rogge* prijsh.; vreemde soorten zijn niet vertoond. Winter- en zomer-*gerst* met goede vraag en 30 cts. hooger grif opgeruimd. *Spelt* zonder verandering. *Haver* slap en 10 cts. lager te noteeren. *Boekweit* bij gerieven à *f* 250 voor Noord-Brab. besteed. *Paarden-* en *duivenboonen* minder begeerd en 20 cts. lager verkocht; voor witte en bruine dito bestond meer vraag; drooge soorten zijn *f* 1 hooger aantemerken. Blaauw kook-*erwten* 20 cts. hooger goed te plaatsen; witte dito niet aangevoerd. *Koolzaad* 1 £ meer waardig; Zeeuwsch en Overm. zakgoed £ 82 à £ 83; dito gestort £ 83 à £ 84; Fransch is à £ 81 te koop; op 9 vaten olie, dadelijk te leveren £ 88 aangeboden. *Lijnzaad* zonder omgang; 110 p. Riga werd op *f* 330 gehouden. *Hennepzaad* als voren gelaten zonder handel. *Kanariezaad* 50 cts. lager aangeboden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 28 November. Den 27sten dezer in Texel binnengekomen: *Scotia*, Merrill, Baltimore, zwaar lek en met verlies van zeilen; *Hoop*, Visser en de stoomb. *Lion*, beide van Londen; en uitgezeild: *Stad Goor*, Gruppelaar, Dundee; *Vrouw Martha*, Corporaal, Newcastle; *Falcon*, Nielsen, Fredrikstad. Wind z. o.

Den 27sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Ceres*, *Moselle* en *Giraffe*, alle 3 van Londen; *Balmoral*, Leith; *Echo*, Mordy, Sunderland; *Jacomina*, Balk, Dantzig; en uitgezeild: *Meermin*, Schreuder en *Elisabeth Maria*, Bok, beide naar Havana; *Wilhelmina*, van der Horst, Malta; de stoomb. *Levant*, Havre; *Gannet*, Liverpool; *Elve*, Hamburg; *Zeemeeuw*, Tolner, Abbeville.

Voor 7 Oct. te Batavia binnengekomen: *Nehalennia*, Grivel, *Johanna Maria Christina*, Gorter, *Adm. Piet Hein*, Hazewinkel, *Anjer*, Biesthorst, *Cornelis Houtman*, Rolman, *Nederland en Oranje*, van der Plas, *Commissaris van Ewijck*, de Winter, *Maria Elise*, van der Putte, *Goede Verwachting*, Boysen, *Oost-India Packet*, Postma, *Mercator*, van der Valk en *Fortuna*, de Ligny, alle 12 van Amsterdam; *Johanna Maria*, Overgaauw, *Amalia Augusta*, van Marle, *Bengalen*, Keus, *Anna*, Hermansen, *Burgem. Hoffman*, Dijkema, *Johanna Christina*, Baumgarten, *Scheveningen*, Annokkee, *vijf Vrienden*, Johan, *Jan Schouten*, Coening Meijer, *Sooloo*, van der Meulen, *Gouv. Gen. Duymaer van Twist*, Hoeksma, *Prins Veldmaarschalk*, Immink, *Koning en Vaderland*, van Bruggen, *Kon. Ned. Yachtclub*, Zack, *Minister Pahud*, Pfeil, *Ottolina*, Prange, *Maria Adolfina*, Brandligt, *Vooruit*, Cool, *Henriette*, van der Veen, *Jacob*, Börger en *Samuel Hendricus*, Pronk, alle 21 van Rotterdam; *Catharina Maria*, Ballot, Zierikzee; *Henriette*, van Loenen, Glasgow; *Susanna en Elisabeth*, Ouwehand, Newcastle; *Kinderdijk*, Zwanenburg, Hamburg; *Java Packet*, Heykoop en *Jacob Cats*, van der Windt, beide van Rotterdam naar Hongkong; *Nederland*, Ruiten en *Amerika*, Meermans, beide van Boston; *Kenau Hasselaar*, Lindeman, Melbourne; *Jan van Schaffelaar*, van Hees, *Delfshaven*, Verhey en *Gesina*, Burggraaf, alle 3 van Hongkong; *Baltimore*, Poestkoke, Manilla; *Anna Paulowna*, Beck, Singapore; *Rembrandt van Rhijn*, van Wijngaarden, Rio de Janeiro.

Den 8sten dezer te Baltimore binnengek.: *Mississippi*, Allen, Rott.
Den 12den dezer te Newjork binnenk.: *Walborg*, Lund, Livorno.

*** Ondertrouwd:

F. J. ABRESCH,
Luit. ter Zee 1e klasse, en
Jonkvr. C. I. C. VAN HAEFTEN.
NIEUWER-AMSTEL, 27 November 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Gehuwd:

APPINGEDAM, den 26sten November 1856.
Mr. E. VAN LOON
met
A. S. CLEVERINGA.

*** Getrouwd:

te 's GRAVENHAGE, 26 November 1856.
J. C. DAAMS VAN TOL,
van *Haarlem*, met
A. G. VAN DER HAAS.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

ZWOLLE, 27 November 1856.
J. DE GOEIJEN
en
G. VAN DER VOORT.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. D. M. VAN GELDER DE NEUFVILLE
en
M. J. VAN DE POLL.
UTRECHT, 27 November 1856.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. H. STORK*, geliefde Echtgenoot van Mr. VAN WULFTEN PAHLTE.
OLDENZAAL, 23 November 1856.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *J. KRAANENBURG*, geliefde Echtgenoote van A. KRAAN.
WADDINGSVEEN, 25 November 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *Th. A. L. VAN TEUTEM*, geliefde Echtgenoote van Mr. Y. J. H. DE KOCK.
BUNNIK, 26 November 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON, Hoog Wel-Geboren Vrouwe *M. J. B. VAN HAEFTEN*, geb. *ABRESCH*.
NIEUWER-AMSTEL, 26 November 1856.

*** Mijne Echtgenoote, *D. G. ELINK SCHUURMAN*, schonk mij heden, door Gods goedheid, eenen ZOON.
J. A. SCHUURMAN, JOHzn.,
's GRAVENHAGE, den 27sten November 1856.
V. D. M.

*** Ontijdig doch voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *H. S. J. DE GELDER*, *GALLÉ*.
LEYDEN, 27 November 1856.

*** Op den 20sten November 1856, overleed te PATERWOLDE, (Provincie Groningen) de Wel-Ed. Gestr. Heer R. C. APPELIUS, Oud Kapitein der Genie, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van 66 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JAN CAREL FRANÇOIS VAN SON, in leven gepensioneerd Schout-bij-Nacht, Ridder der Militaire Willemsorde 4e Klasse.
ARNHEM, 24 November 1856.
M. E. R. VALLS,
Wed. *J. C. F. van Son*.

*** Na eene ziekte van weinige dagen, overleed heden in den ouderdom van ruim 73 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES THEODORUS FURSTNER, tot diepe droefheid van mij en zijner beide Kinderen.
AMSTERDAM, 23 November 1856.
Wede J. T. FURSTNER,
LANSINK.

*** EPE, 23 November 1856. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 65 jaren, de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer A. VISCH, Predikant bij de Herv. Gemeente alhier.
Zacht en Kalm ontsliep hij in de hope des beteren levens, diep door mij en de mijnen betreurd. R. A. MOM.
Wed. *Visch.*
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Op den 24sten November 1856, is op den Huize RIJNHUIZEN, bij *Jutphaas* overleden, Vrouwe JOHANNA AGATHA DE MEINERTZHAGEN, Douairière den Hoog-Wel-Geboren Heer *J. J. de Geer van Rijnhuizen.*

*** Heden overleed onze innig geliefde jongste Zoon JAN, in den ouderdom van bijna 13 jaren

AMSTERDAM, B. S. SWAAN.
24 November 1856. G. M. SWAAN,
Eenige kennisgeving. VAN DORSTEN.

*** Den 25sten November 1856, overleed te ZUTPHEN, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe P. J. C. Douarrière SLOET, geb. BOERS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van bijna twee en tachtig jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer J. VAN LEEUWEN Az. Diep betreurd door mij, zijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en Klein-Kinderen.

NIEUWKOOP, M. VERRUYT,
25 Nov. 1856. Wed. *J. van Leeuwen Az.*

*** Heden overleed na een smartelijk lijden van 12 dagen ons jongste Kind EWIT, in den ouderdom van circa 10 Maanden. P. HOFFENAAR

AMSTERDAM, T. HOFFENAAR,
26 November 1856. KONING

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kind WIJNAND ADRIAAN, bijna drie weken oud.

ROTTERDAM, R. MEES,
den 27sten November 1856. M. C. J. MEES, geb. VINK.

*** De Schuldeischers in het Faillissement van JOHANNES WELSENAAR, Timmerman en Aannemer te Haarlem, worde bij deze opgeroepen, om te verschijnen in de bijeenkomst ter verificatie der schuldvorderingen, welke zal gehouden worden in de Raadkamer van de Arrondissements Regtbank te Haarlem, op Vrijdag den 19den December 1856, des namiddags ten half een ure.
De Curator,
F. L. KIST.

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT, TE AMSTERDAM.

DIRECTEUREN DER **VEREENIGING** VOOR **VOLKSVLIJT**, hebben de eer aan de Inschrijvers te berigten, dat de *NEDERLANDSCHE BANK*, zal vaceren tot het in ontvangst nemen der **DERDE STORTING** van 20 pCt. of *f* 40 per Aandeel, van heden tot en met primo December e. k., alle werkdagen, van des morgens 10 tot 1 ure. Namens Directeuren voornoemd,
Amsterdam, **Mr. J. A. VAN EYK,**
25 November 1856. Secretaris.

*** Aan de Stads-Armeninrigting te Zwolle, wordt verlangd: Een ONDERMEESTER, van den tweeden Rang, op een Tractement van 300 à 400 Gulden jaarlijksch.
Belanghebbenden gelieven zich aan te melden met *franco* Brieven, vóór den 15den December a. s.
De Schoolcommissie der Stads-Armeninrigting,
D. BUISMAN, Presidt.
D. DOIJER HZOON, Secretaris.

*** *De Raad der Gemeente Brielle, en het Collegie van Kerkvoogden der Hervormden aldaar*, voorgenomen hebbende, om de Bedieningen van STADS-KLOKKENIST en van ORGANIST, bij de Hervormden, in één persoon te vereenigen, op eene jaarwedde van *f* 400, roepen Burgemeester en Wethouders dier Gemeente, en het Collegie van Kerkvoogden voornoemd, bij deze een ieder, die daartoe genegen is en de vereischten bezit, op, om zich voor 10 December e. k., met *franco* Brieven, te wenden tot Burgemeester en Wethouders voornoemd.
De vereischten zijn:
1. Lidmaatschap van de Hervormde Gemeente.
2. Goed zedelijk gedrag.
3. Grondige kennis van de Toonkunst.
4. Vaardigheid en geoefendheid in het Orgelspel.
5. Dezelfde eigenschappen ten aanzien van het Piano en Carillonspel, met het kennis van het versteken van den Trommel.

De belanghebbenden worden verzocht bij hunne sollicitatie de noodige Bewijsstukken te voegen, met opgaaf van Musicale Talenten, welke zij behalve de gevorderde bezitten.

*** Eene JUFVROUW van den fatsoenlijken stand, zag zich gaarne geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap tot assistentie in eene Huishouding of ter opvoeding van jonge Kinderen. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter X., bij THIEME, te Zutphen.

*** ***FABRIQUE DE CHEMISES,***

Le soussigné. fabricant de chemises à Nimègue, a l'honneur d'annoncer qu'il vient d'agrandir sa frbrique de chemises, chemisettes & cols de chemises, de marière à pouvoir satisfaire à toutes les demandes en peu de temps.
Comme d'habitude il confectionne sur mesure & il expédie les échantillons à ceux qui lui en font la demande, et il copie aussi les modèles qu'on lui envoit: il entreprend également les trousseaux pour les personnes qui vont aux Indes: le tout garanti bonne et belle qualité, à des prix tres-avantageux.
Jb. F. DONCKERWOLCKE.

*** **VERPACHTING VAN BRUG- EN TOLGELDEN.**

De Raad van Administratie der Maatschappij van den Zaanlandschen Communicatieweg, zal, op Donderdag den 18den December 1856, des middags ten 12 ure, in de Herberg de *Zeven Wapens*, aan de Nauërnasche Vaart, onder Assendelft, ten overstaan van den Notaris S. HEINIS, standplaats hebbende te Westzaan, Verpachten:
De heffing der BRUG- EN TOLGELDEN, van de Brug over de Nauërnache Vaart, tusschen Westzaan en Assendelft, voor den tijd van vier jaren, aan te vangen 1 Januarij 1857.
Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de voorwaarden, acht dagen vóór de Verpachting, ter lezing zullen liggen.

*** **HAARLEM!**

M. H. F. COHEN, Dentiste te Amsterdam, vervaardiger van **Kunststanden** en geheele **Gebitten**, naar de laatste Fransche Methode, zal Maandag den eersten December zijn te Haarlem te consulteren of te ontbieden, in het Hotel *de Leeuwrik*, van Mejufvrouw *Quinterne*, en zal volgens gewoonte die dag zijne geëerde Abonnés bezoeken, verders is hij dagelijks te consulteren, ten zijnen Huize Heiligenweg bij de Kalverstraat N°. 233, Spreekuur van 2 — 3 ure.

*** **BORSTAANDOENINGEN.**

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Stroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor de Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden: door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen, Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaart de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenige*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Dépôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.
Alkmaar, *J. Schoon*; Amersfoort, *C. B. Kok*; Amsterdam, *H. H. Uloth*, Apotheker, op den Zeedijk; Arnhem, *F. Romeijn*; Bergen op Zoom, *J. J. Verlinden*; Breda, *A. P. Maussen*; Deventer, *Berghuis en van de Moer*; Dordrecht, *van Wageningen*; Doesburg, *D. Wilmerink*; Gorcum, *P. J. B. Schultze*; Gouda, *J. A. P. P. van der Heyden*; 's Gravenhage, *J. M van Renesse*, Apotheker; Haarlem, *Klinkert & Heynsius*; Harlingen, *A. H. Binksma*; Krommenie, *H. van Vliet*; Leyden, *O. A. van Tricht*; Middelburg, *J. A. P. van Deynse*; Nijmegen, *J. H. Coenen*; Tholen, de Wed. *van Rijssel en Zn.*; Thiel, *A. J. Faassen*; Utrecht, *L. J. Grootendorst*, Apotheker; Vlaardingen, *J. M. Niedelstein Walter*; Zierikzee, *Ochtmans en de Bal*; Zutphen, *D. J. Muntendam*; Zwolle, de Wed. *J. S. Meulenhoff.*

*** TE HUUR te Oosterwijk, tusschen den Bosch en Tilburg, eene zeer Logeabele HEERENHUIZINGE, met TUIN en OVERTUIN, geschikt voor *Winter- en Zomerverblijf*, en hetwelk terstond is te aanvaarden. Adres met *franco* Brieven Lt. A., te Amsterdam in de Kalverstraat, D. N° 19.

*** Door het vertrek naar elders, wordt in een der voornaamste Steden van Zuid-Holland, op een der beste Standen, eene sints negen jaren bestaande GOUD- en ZILVERSMIDS-AFFAIRE, welke een ruim burger bestaan oplevert, te Koop en het Huis voor een matigen prijs, te Huur aangeboden. De Verkooper is niet ongenegen den Kooper, na de overname, nog eenige weken te onderrigten. Brieven *franco*, onder Letters O. O., bij den Boekhandelaar L. J. VERHOEVEN, te 's Gravenhage.

*** HOUTVERKOOPING, op het Huis *Zanen* in de Gemeente Schooten, op Woensdag den 10den December 1856, des voormiddags ten 10 ure, van eene mooije partij IEPEN en ESSCHEN BOOMEN, WILLIGEN HAKHOUT en 5000 drooge TAKKEBOSSEN.

*** HOUTVERKOOPING, op de Hofstede *Ipenrode* en in de *Cronjer*, op *Zaturdag 20 December* 1856, van eene *groote partij zware* ESSCHEN-, EIKEN-, IEPEN-, LINDEN-, POPELEN- en SPARREN BOOMEN, mitsgaders *zwaar* ESSCHEN-, EIKEN- en ander HAKHOUT, waaronder een gedeelte van de alom bekende zware ESSCHEN BOOMEN.

*** Men is van meening, om op Donderdag den 11den December 1856, des voormiddags ten 10, ure in de Herberg *de Ooijevaar* te Uitgeest, in het openbaar te Verkoopen:
N°. 1. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Lange Buurt te Uitgeest, Kadastraal bekend als Sectie B. N°. 348, ter grootte van 1 Roede en 90 Ellen.
N°. 2. Een Perceel WEILAND en daarbij behoorend RIETLAND, gelegen in den Wouderpolder onder Uitgeest, Kadastraal bekend als Sectie C. ter gezamentlijke grootte van 91 Roeden en 60 Ellen.
N°. 3. Een Perceel WEI- of HOOILAND, zijnde buitendijks en genaamd *HET DAMSTUKJE*, Kadastraal bekend als Sectie C. N°. 178, ter grootte van 1 Bunder 1 Roede en 50 Ellen.
N°. 4. Een Perceel DITO, zijnde insgelijks buitendijks, genaamd *HET MOLENSTUKJE*, gelegen als voren, Kadastraal bekend als Sectie C. N°. 179, ter grootte van 95 Roeden en 30 Ellen.
De beide laatstgenoemde Percelen, welke jaarlijks in de Grasveiling aan het Assummer Tolhek verhuurd worden, hebben aldaar in 1856 opgebragt te weten:

Het Grasgewas van *het Damstukje*............	*f* 140.
Idem „ *het Molenstukje*............	„ 139.
En de Etgroen van beide de Percelen............	„ 100.
En alzoo te zamen...	*f* 379.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris C. BREEDT BRUYN, te Uitgeest.

*** **OPENBARE VERKOOPING**

van 38 B., 74 R., 94 E. uitmundtend LOS LAND, zeer voordeelig gelegen nabij de kom der Gemeente Soetermeer, in den nieuwen drooggemaakten Polder, onder Soetermeer.
Te houden in het Logement *het Eiland*, te Leidschendam, te veilen op Dingsdag den 2den December 1856 en te gunnen op Dingsdag den 9den December daaraanvolgende, beide des voormiddags ten elf ure.
De voorschreven schoone, uitmuntende en zeer voordeelig gelegen Landerijen, zullen eerst in percelen en daarna gecombineerd worden geveild en verkocht.
Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. VAN ZEGWAARD, te Voorburg, bij wien 8 dagen voor de veiling de Eigendoms-Bewijzen en Kadastrale Stukken, mitsgaders de Voorwaarden van verkoop te zien en te lezen zullen zijn, terwijl in het Logement *het Eiland*, te Leidschendam, en ten Huize van den Kastelein *L. den Ouden*, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Soetermeer, een Extract uit de Voorwaarden van verkoop en Kopij der Kadastrale Kaart, met aanwijzing der splitsing in perceelen, voor de gegadigden te zien en te lezen zullen liggen.

*** Bij de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

BETUWSCHE NOVELLEN

DOOR

J. J. CREMER.

Twee deelen in één band met Vignetten. Prijs *f* 1,30
Inhoud. Eerste deel: I. Een Betuwschen Landman met zijn Zoon op reis naar de Amsterdamsche Kermis. — II. Wiege-Mie. — III. De oude Wessels en zijn Gezin. — Tweede deel. I. De Regte Jozef. — II. Deine-Mee.
Een uitmuntend **geschenk** met de aanstaande Feesten en zeer geschikt voor Leesgezelschappen!!

*** Met 1e December a. s. komt bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, van de pers:

INLEIDING TOT DE ALGEMEENE OPVOEDKUNDE, VOOR OPVOEDERS EN ONDERWIJZERS.

Naar het Hoogd. door D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Distr. Schoolopz. Prijs *f* -,75.
Verder wordt met buitengewoon succes gedebiteerd:

ZIELKUNDE VOOR OPVOEDERS EN ONDERWIJZERS.

Naar het Hoogd. van Dr. E. A. E. CALINICH, door *D. VAN HINLOOPEN LABBERTON.* Prijs *f* -,90.
Beide werkjes worden een ieder, die met opvoeding en onderwijs in betrekking staat, om deszelfs bruikbaarheid, ter zeerste aanbevolen.

*** Bij ALTMAN & VAN DER PALM, te Rotterdam, komt heden van de Pers:
C. C. J. BUNSEN, de teekenen des Tijds. Naar het Hoogduitsch, met eene aanbevelende inleiding door S. HOEKSTRA BZN., IIe Dl. *f* 1,50.
Met dit Deel is genoemd werk compleet en kost, bij voortreffelijke Vertaling, keurige Uitvoering en fraai Papier, de helft van het oorspronkelijke.
S. HOEKSTRA Bzn., het Geloof des Harten volgens het Evangelie. Studiën en Beelden. Met eene opdragt van Prof. S. MULLER, te Amsterdam. *f* 3,60.

De Vrouw en hare bestemming.

(*Wenken over Vrouwelijke Opvoeding.*)
Naar het Hoogduitsch van LOUISE BUCHNER.
Uitgegeven door den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht.

INHOUD:

1. Het meisje heeft hetzelfde regt op eene goede opvoeding als de knaap. 2. Zegen van den arbeid. 3. Huishoudelijke opvoeding. 4. Handwerken. 5. Ontwikkeling van het verstand. 6. Het gezellig leven. 7. Verkeerde rigtingen. 8. Kostscholen. 9. Het huwelijk. 10. Het ongehuwde leven. 11. De moeder en gade. 12. De Vrouw.
Wat is de hoogste en schoonste taak der Vrouw?
De bekwame Schrijfster en wie niet met haar? antwoordde hierop: het *noodzakelijke* met het *schoone*, het verstandelijke met het materiële tot een harmonisch geheel te vereenigen.
Hoe zij dat denkbeeld ontwikkelt en in al zijne waarde openlegt, zegt u, waarde lezer, het hier besproken Werkje. Koopt het en gij zult zeggen: *voortreffelijk.*
Beoordeeling Zondagsblad N°. 411.

*** Bij A. VAN LOON te Tiel, is dezer dagen uitgegeven:

HANDLEIDING VOOR ONDERWIJZERESSEN.

Uitgegeven door Dr. P. H. TYDEMAN, Rector te Tiel en Schoolopziener in het IXe district van Gelderland à *f* 0,90.
Een trouwe gids voor Onderwijzeressen niet alleen, maar ook voor alle Moeders en beschaafde Vrouwen; een nuttig Boek ook voor Onderwijzers, en alle Vaders van Dochters. Indien 't waar is, dat *'t gansche opkomende geslacht, der Vrouwen in handen gegeven is*, dan blijkt reeds de belangrijkheid van deze poging om Vrouwen, Moeders en Dochters eene *Handleiding* in handen te geven, die haar tot iets hoogers opleidt dan haar tegenwoordigen toestand. — Een bekwame hand wijst haar hier den regten en kortsten weg.

*** Bij S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven; C. L. BRINKMAN, Hartenstraat, te Amsterdam en verder op aanvrage alom, is te bekomen

Voor Leesgezelschappen:

HET BELEG VAN DERRY.

Een Verhaal
uit den tijd der Engelsche omwenteling in 1688,
door
CHARLOTTE ELIZABETH.
(Schrijfster van „*de Leeuw van Juda*")
Naar den ELFDEN *druk.*
Uit het Engelsch vertaald. Met fraai Vignet.
Prijs *f* 3.

Bij bovengenoemden, is van dezelfde Schrijfster nog te bekomen:

WAARHEID EN LOGEN,

naar het Engelsch.
Klein 8vo. Prijs *f* 1,25.

*** BELANGRIJKE VERKOOPING van extra zware EIKEN, LINDEN en ESSCHEN BOOMEN, op de Ambachts-Heerlijkheid *Stoutenburg*, op Donderdag den 4[den] December 1856, in de Herberg *de Gort*.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *'t Huis te Bennebroek*, *Zaturdag* 6 *December* 1856, van eene groote partij *extra zwaar* EIKEN-, ESSCHEN- en WILLIGEN HAKHOUT, 's morgens *tien* ure, aantevangen in de Bosschen het Rottegat.

*** **PORTRETTEN.**
(Staalgravuren.)
Uitgegeven door A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

Van Dr. ***Nicolaas Beets***, groot formaat, gegraveerd door SLUYTER.

Ongeletterde proefdruk	*f* 10,—.
Met facsimile......	» 6,—.
Zonder „	» 4,—.

Het fraai en welgelijkend Portret van **denzelfden**, voorkomende in de AURORA van 1856, maar thans op verzoek van velen afzonderlijk verkrijgbaar gesteld, op groot papier voor *f* 1,25, en op chineesch papier voor *f* 2,—.

Dit Portret kan tevens afgesneden worden op zulk eene grootte, dat het zeer geschikt is om geplaatst te worden voor des Auteurs Werken: *Gedichten*, *Stichtelijke Uren Camera Obscura*, enz. enz.

Van ***Matthias Claudius***, gegraveerd door WEHMEIJER, 4° formaat..........	*f* 0,75.
„ ***Laurence Sterne***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 0,75.
„ ***Olivier Goldsmith***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 0,75.
„ ***Walter Scott***, gegrav. door IDEM, 4°	» 0,75.
„ ***Torquato Tasso***, gegraveerd door SLUYTER, 4°..........	» 0,75.
„ ***Cervantes de Saavedra***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 0,75.
„ ***J. J. L. ten Kate***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 0,75.
„ ***H. Tollens Cz.***, gegraveerd door WEHMEIJER, 4°..........	» 1,25.
„ ***P. A. de Génestet***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 1,25.
„ ***A. J. de Bull***, gegrav. door IDEM, 4°	» 1,25.
„ ***W. J. Hofdijk***, gegrav. door IDEM, 4°	» 1,25.
„ ***B. ter Haar***, gegrav. door SLUYTER, 4°	» 1,25.
BUSTE (gravure) van ***Homerus***, gegrav. door IDEM, 4°..........	» 0,75.
BUSTE (gravure) van ***Bilderdijk***, gegraveerd door IDEM, 4°..........	» 0,75.
PORTRET van ***Mevr. H. Beecher Stowe***, Lithographie..........	» 0,50.

VOOR SCHOOL- EN HUISONDERWIJS
is bij de GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, **uitgegeven:**

WOORDENBOEKJE
van de meest in gebruik zijnde benamingen in de
HOLLANDSCHE, ENGELSCHE EN FRANSCHE TALEN
benevens eenige regelen voor de
UITSPRAAK DER ENGELSCHE TAAL
Vierde veel vermeerderde uitgave.
Prijs *f* 0.40.

WOORDENBOEKJE
om de
FRANSCHE TAAL
door klankvergelijking zuiver
te leeren uitspreken.
Met een aanhangsel over de Prosodie en het kunstmatig lezen.
door **F. C. ROUD.**
Tweede herziene uitgave. — Prijs *f* 0,25.

ELEMENTAIR REKENBOEK.
door P. LEUPEN.
Eerste Stukje in kl. 8[vo]. — Prijs *f* 0,45.

ELEMENTAIRE SPRAAKKUNST,
in drie Stukjes,
als Lees- en Leerboek ingerigt,
door **P. LEUPEN.**
Eerste Stukje in gr. 12°. — Prijs *f* 0,65.

PRACTISCHE HANDLEIDING TOT HET
ELEMENTAIR TEEKENEN
met 19 Platen,
door P. LEUPEN.
Tweede vermeerderde druk. — Prijs *f* 1,—

EERSTE LEESBOEKJE VOOR KINDEREN
naar aanleiding van de Leerwijze des Heeren
P. J. PRINSEN,
door **P. LEUPEN.**

De **negentiende druk**, thans van dit Leesboekje verschenen, toont genoegzaam aan hoe algemeen het op de Scholen is ingevoerd. Het bestaat uit 5 Stukjes en eene voorrede. — Prijs van het 1[ste] Stukje 3 Cent, van de overige 10 Cent en van de voorrede 12½ Cents.

ZES LEESTAFELS,
ten gebruike bij het Eerste Leesboekje naar aanleiding van de leerwijze des Heeren
PRINSEN,
door P. LEUPEN.

Deze Leestafels zijn in plano, op groot-olyfantspapier, met een zeer duidelijke letter gedrukt. Met eene *Practische handleiding bij het gebruik* zijn ze alom verkrijgbaar à *f* 1,50; op zwaar bordpapier geplakt à *f* 4.—

OPLEIDEND ONDERWIJSBOEKJE,
ten gebruike van Scholen en Huisgezinnen.
Tiende Druk, Prijs 12½ Cent.

BIJ DEN BOEKHANDELAAR H. J. VISSER, TE 'SGRAVENHAGE, ZIET HET LICHT:

DE TWEEDE DRUK VAN:
DE VERZOENING DER WERELD MET GOD IN CHRISTUS JEZUS.

TWEE LEERREDENEN.

over 2 Cor. V: 18—21.
Uitgesproken op **Zondag** den 19[den] en **Woensdag** den 22[sten] **October** 1856.

MET EEN NASCHRIFT,
OVER DEN ONEVANGELISCHEN OORSPRONG VAN DE KERKELIJKE LEER DER VERZOENING,
DOOR
J. C. ZAALBERG Pz.,
Theol. Doct. en Predikant te 's Gravenhage. **PRIJS *f* 0,75.**

Voor *f* 18,— in plaats van *f* 37,80,
wordt, zoo lang de geringe voorraad strekt, het met roem bekende werk afgeleverd, getiteld:

MARIA EN MARTHA,

bestaande uit **21** gr. 8[vo] deelen, gebonden in
zeven nette halve linnen banden.
Enkele der 21 Deelen zijn, ter completering, te bekomen voor *f* 1,— in plaats van *f* 1,80.

Uitgaven van D. A. THIEME, te Arnhem.

HET LEVEN VAN JEZUS VOOR KINDEREN,

door* A. H. VAN DER HOEVE, *Predikant te Keppel.

Twee Deelen, post 8°., met twaalf keurige Staalgravuren, in twee Linnen Vergulden Banden. Prijs *f* 4,50.

Onder de vele gunstige beoordeelingen, die dit lieve Werkje ten deel vielen, neemt de Uitgever de vrijheid de aandacht te vestigen op die, voorkomende in den **Tijdspiegel** van 1856, Afl. 8.

Bij denzelfden Uitgever is verschenen, in hetzelfde formaat en op dezelfde wijze uitgevoerd en Geïllustreerd, ten einde met het bovenstaande als het ware een **KINDERBIJBEL MET PLATEN** te vormen:

Tafereelen uit het Oude Testament

VOOR KINDEREN, door
J. F. THIEME, Predikant te Wijngaarden.

Een Deel, post 8°., met 6 keurige Staalgravuren, in geheel Linnen Vergulden Band. Prijs *f* 2,—.

*** Bij den Uitgever G. B. VAN GOOR, te Gouda, is verschenen, de Eerste tot Tiende Aflevering van het

FRANSCH-NEDERDUITSCH EN NEDERDUITSCH-FRANSCH

WOORDENBOEK,

DOOR
J. KRAMERS JZ.

Een **WOORDENBOEK**, dat aan de behoeften van onzen tijd voldoet; dat zich gemakkelijk en zelden te vergeefs laat raadplegen, niet alleen door den Leerling op de Scholen of door den Geleerde in zijn Kabinet, maar ook door den Fabriekant of Koopman; dat zoowel de Taal van de hoogere Standen der Maatschappij, als die van het Volk opneemt en zelfs alle gemeenzame zegswijzen, Spreekwoordelijke uitdrukkingen en Spreekwoorden vermeldt, kan in een' tijd, waarin de Fransche Taal zoo algemeen beoefend wordt, niet anders dan welkom zijn.

Dit Werk, bestemd om dat van VAN MOOCK, hetwelk geheel is uitverkocht, op eene waardige wijze te vervangen, zal in 2 Deelen, elk van ongeveer 13 Afleveringen, à 45 Cents, compleet zijn.

Na inzage zal men de getuigenis moeten afleggen, dat het voorzeker het *goedkoopste Boekwerk* is, dat tot heden in ons Land het licht zag.

*** Bij de Erven F. BOHN, te Haarlem, is van de pers gekomen:

I. **STICHTELIJKE UREN** DOOR **NICOLAAS BEETS,**
2de druk, 4 deelen. Elk Deel *f* 2,60; *in linnen gebonden f* 2,90.

II. **GEDICHTEN** VAN **NICOLAAS BEETS,** 4 deelen.
Afzonderlijk zijn te bekomen: De *Mengeldichten*, *geb.* à *f* 2,50; *Korenbloemen*, *geb.* à *f* 2,20, en de Oorspronkelijke dichterlijke Verhalen (*Jose*; *Masquerade*; *Kuser*; *Guy de Vlaming* en *Ada*) en Navolgingen van Byron, 2 deelen, in Carton à *f* 5,—.

NIEUWS VOOR DE JEUGD.
VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

UIT DE KINDERWERELD,
VERHALEN EN GEDICHTJES
van *S. J. van den Bergh*, *J. J. A. Goeverneur*, *A. Ising*, *J. J. L. ten Kate*, *A. Winkler Prins*, *C. S. Adama van Scheltema*, *J. Ypsema Vinckers* en anderen.
Met zes gekleurde Plaatjes *f* 0,90 en gebonden *f* 1,20.

FANNY FERN
BLOEMPJES VOOR FANNY'S.
Kleine Vrienden en Vriendinnen. Uit het Engelsch door ***J. J. A. GOEVERNEUR.***
Met zes gekleurde Plaatjes *f* 1,10 en gebonden *f* 1,40.

CASPER
door ***E. WETHERELL.***
Schrijfster van de „*Wijde, Wijde Wereld.*"
Met Vignet en Plaat *f* 1,30 en gebonden *f* 1,60.

Mede hebben zij uitgegeven: REIZEN DER ENGELSCHEN, 2 Deelen met Platen en gebonden *f* 3,90. REIS NAAR NIEUW ZUID-WALLIS enz., een Deel met Platen *f* 1,30 en gebonden *f* 1,60. DE ONDEUGENDE KINDEREN, met Rijmen van *J. J. A. GOEVERNEUR*, en VOLGEKLEURDE PLATEN *f* 1,25. JONGENSPRET en MEISJESVREUGDE *f* 1,30. De CHINESCHE SCHIMMEN, de TOOVERLANTAARN beide *f* 1,15, en allen met lieve gekleurde Plaatjes, en door *J. J. A. GOEVERNEUR.*

*** De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, heeft op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

H. ZSCHOKKE,
Gods Grootheid en
Goedheid in de Schepping.

Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk, 430 compres gedr. blz. in linnen band met gouden stempel. Prijs *f* 1,50.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE, voldoet door haren vorm, inhoud en prijs, aan alle vereischten van een **Volksboek**. Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek, zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

☞ In iederen Boekwinkel is te bekomen:

ADVERSARIA,
BEVATTENDE
Wetenswaardige, niet algemeen bekende zaken.
PRIJS, 60 CENTS.
LECTUUR VOOR IEDEREEN.

*** A. W. SYTHOFF, te Leyden, geeft heden uit, de Werkjes van:

EVANGELINE.

Kleine Vertellingen,..........	in Linnen Band	*f* 1,50.
Een Bladzijde uit het Boek der Natuur,	id.	» 1,50.
De Kajuitsjongen,	id.	» 1,50.
De Mijnwerker,	id.	» 1,50.

(*Zie verder het vervolg.*)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

Behoort bij de

HAARLEMSCHE COURANT

van 29 November 1856.

Verslag van het verhandelde in de zitting van de Staten *van Noord-Holland* van 18[den] November 1856.

De Notulen ter vorige zitting worden voorgelezen en gearresteerd.

De voorzitter doet mededeeling, dat er kennisgeving is ingekomen van de heeren *Gulcher*, *van Bommel*, *Boelen* en *S. de Vries*, dat zij om verschillende redenen verhinderd zijn de vergadering bij te wonen.

Ingekomen eene missive van Ged. Staten nopens het plaatsen van rietschuttingen langs het strand om het afnemen der duinen te voorkomen, ingevolge een voorstel, door den heer *Siemers*, in eene vorige vergadering gedaan, met een voorstel deswegens van den heer *Siemers* en eene uitvoerige memorie van den heer *Cordes*. De voorzitter stelt voor, deze missive en begeleidende stukken ter visie te leggen. De heer *Jolles* wenscht, om de belangrijkheid der zaak, dat de stukken werden gedrukt en rondgedeeld. Op de aanmerking van den voorzitter, dat dezelve in hun geheel in de gedrukte notulen worden opgenomen, vereenigt zich de vergadering met het voorstel van den voorzitter.

Aan de orde is het uitgebragte rapport over de toelating van den heer *Westerwoudt* als lid dezer vergadering. De heer *Messchert van Vollenhoven* geeft breedvoerige inlichting omtrent het gevoelen der commissie over deze zaak, waartoe zij bij het rapport door de kortheid van den tijd geene gelegenheid had, en geeft verschillende wegen op, hoe in deze kan worden gehandeld. De commissie vermeent, dat vooraf door de vergadering moet worden uitgemaakt of de 130 stembriefjes, welke bij de verkiezing te Nieuwer-Amstel van onwaarde zijn verklaard, omdat de daarop geplaatste wapens met geen randschrift zijn voorzien als zoodanig moeten worden beschouwd, terwijl, naar het gevoelen der commissie, deze stembriefjes om die reden geenszins als van onwaarde kunnen worden geacht; dat deze vergadering de briefjes behoort na te zien en den gene, die zal blijken de meerderheid te hebben verkregen als lid der vergadering te proclameren; — dat die wijze van handelen overeenstemt met de zienswijze van den Staatsraad in 1835 in Belgie over een gelijk punt der kieswet, terwijl onze kieswet op gelijke leest is geschoeid, en verder met het gevoelen van staatkundige schrijvers als de heeren *Delebecque* en *Boissevain*.

Hierover worden breedvoerige discussien gehouden. De heer *Brugmans* meent met de commissie van gevoelen te moeten verschillen, daar, volgens art. 62 der kieswet het stembureau alleen de bevoegdheid heeft om over de waarde van stembriefjes te beslissen; dat deze vergadering wel het regt heeft om tusschen beide te komen, wanneer er verschil plaats heeft, en dan te beslissen, maar dat hier geen verschil bestaat; dat noch de leden van het stembureau, noch de candidaten, noch de kiezers hebben geprotesteerd tegen de van onwaarde verklaring. Hij meent dus, dat deze vergadering enkel heeft te beslissen, of de heer *Westerwoudt* al dan niet de meerderheid heeft verkregen, waarvan de toelating afhangt, dat, indien de vergadering overgaat tot dit onderzoek der stembriefjes zij zich tot stembureau constitueert en geloofsbrieven zal uitreiken.

De heer *Jolles* vermeent, dat het laatste lid van art. 70 der kieswet te beperkt wordt opgenomen en de vergadering allezins bevoegd is om doen hetgeen het stembureau te Nieuwer-Amstel had behooren te doen. De heer *Asser* verklaart volkomen intestemmen met het gevoelen van den heer *Brugmans* en vermeent nog eenige krachtige argumenten in de kieswet te vinden, vooral in art. 62, hetwelk zegt dat het bureau van stemopneming beslist over de waarde van het briefje welks geldigheid wordt betwijfeld, terstond nadat het is geopend, en voorts aan art. 68 wordt voldaan, wanneer deze vergadering de pakketten opent. Door den heer *Smit* wordt het gevoelen van den heer *Brugmans* en *Asser* bestreden. Hij vraagt waarom bij artikel 69 is bepaald dat de stembriefjes moeten worden bewaard, en vermeent dat er hier wel degelijk een geschil bestaat over de vraag, of die 130 uitgebragte stemmen al of niet van onwaarde zijn. Men zegt er bestaat geen appellant, en de vergadering appelleert. Den heer *Brugmans* komt nadrukkelijk op zijne meening terug, en zegt, dat bij art. 69 wordt bepaald, dat het procesverbaal van stemopneming moet worden aangeplakt; die 130 kiezers hadden dus kunnen opkomen tegen de van onwaarde verklaring. Er is geene klagte ingekomen, er bestaat dus geen verschil, en men behoeft geene beslissing, terwijl tevens ook de vergadering niet kan tegelijk appellant en regter.

De heer *M. van Vollenhoven* vermeent, dat daar deze vergadering met het onderzoek der geloofsbrieven is belast, zij ook bevoegd is te onderzoeken of de verkiezing al dan niet regtmatig is geschied. De heer *Koenen* is van oordeel, daar art. 70 van de prov. wet spreekt in den tegenwoordigen en niet in den toekomenden tijd de meening van den heer *Brugmans* te moeten bestrijden; — waarna met algemeene stemmen, overeenkomstig het gevoelen der commissie, het 1[ste] punt, namelijk het van waarde zijn van stembriefjes, waarvan de wapens met geen randschrift zijn voorzien, is aangenomen.

Als nu wenschte de heer *van Iddekinge* vooraf uitte maken, hoedanig de vergadering zal handelen indien het bleek, dat de heer *Marcus* in plaats van den heer *Westerwoudt* bij het openen der stembriefjes de meerderheid mogt verkrijgen, opdat daarover na de opening der briefjes geen verschil zoude ontstaan, hetgeen daar het alsdan over personen zoude worden gevoerd, ligtelijk tot onaangenaamheden aanleiding zoude kunnen geven. De voorzitter vermeent, dat indien het blijken mogt, dat deze stembriefjes invloed op stemming hebben uitgeoefend, alsdan eene nieuwe keuze zal moeten plaats hebben. De heer *Boot* vermeent, dat na de beslissing van het 1[e] punt diegene, welke de meerderheid verkrijgt, wettig lid is. De heer *de Vries* vermeent, dat, ingevolge een vroeger door de vergadering genomen besluit ten aanzien van de verkiezing van den heer *Sloos*, er eene nieuwe verkiezing zou moeten plaats hebben. De heer *de Lange* kleeft het gevoelen aan, dat door de aanneming van het 1[e] punt de zaak beslist is. Nadat tot nadere toelichting van hunne gevoelens is gesproken door de heeren *Smit*, *G. de Vries*, *Jolles*, *v. Vollenhoven*, *Perk* en *Heemskerk*, is, met 35 tegen 24 stemmen, besloten, de stembriefjes te openen, en daarna met 48 ten 11 stemmen, omtrent de vraag van den heer *v. Iddekinge*, om den gene der heeren *Westerwoudt* of *Marcus* als lid dezer vergadering toetelaten, welke zal blijken de meerderheid der stemmen op zich te hebben vereenigd.

Tot opening der stembriefjes worden verzocht de heeren *Smit*, *Elias* en *v. Vollenhoven*, waarvan de uitslag is dat er zijn aanwezig bevonden 132 stembriefjes, waarvan 71 op den heer m[r]. *F. T. Westerwoudt*, en 59 op den heer m[r]. *B. J. Marcus*, een van onwaarde, en een in blanco.

Weshalve, overeenkomstig het besluit van het bureau van stemopneming van Nieuwer-Amstel, de heer m[r]. *F. T. Westerwoudt* de meerderheid van stemmen heeft verkregen, en alzoo die heer, terwijl zijne geloofsbrieven reeds in orde zijn bevonden, na het afleggen der gevorderde eeden (beloften) als lid dezer vergadering zal worden toegelaten, en de voorzitter wordt gemagtigd hem daarvan mededeeling te doen.

Hierna wordt bij monde van den heer *Heydanus*, namens de financiële commissie, rapport uitgebragt en ter inzage nedergelegd:

1° Over de missive van Ged. Staten, houdende dat, ter voorziening in de geldelijke administratie van het gesticht Meerenberg voor de loopende dienst een subsidie à *ƒ* 4000 zal worden verleend, tot dekking van het te kort, door verhoogde prijzen en meerdere behoeften door grootere bevolking van voedingsmiddelen en brandstoffen. Volgens de memorie van toelichting is de bevolking vermeerderd met 42 personen, zoodat er zich thans 582 personen in bevinden, en volgens de begrooting waarschijnlijk eene meerdere ontvangst zal zijn van *ƒ* 3581,56, doch daarentegen eene meerdere uitgave van *ƒ* 7581.56. De commissie stelt voor, die subsidie te verleenen, te vinden uit de post van onvoorziene uitgaven van 1856;

1° Het voorstel van Gedeputeerde Staten, betreffende eene nieuwe regeling van het beheer van den provinc. waterstaat, waaruit blijkt, dat aan de ingenieurs wordt gegeven eene bezoldiging van *ƒ* 1700, waaromtrent eene verandering wordt voorgesteld ter vermeerdering voor den ingenieur in het arrondissement Hoorn van *ƒ* 100, en eene vermindering van tractement voor den ingenieur te Nieuwediep van *ƒ* 100. Waarbij tevens wordt voorgesteld om te bepalen dat in ieder arrondissement een opzigter zal woonen, onder de onmiddelijke bevelen van den hoofd-ingenieur, met eene bezoldiging van dien te Amsterdam van *ƒ* 1000, van dien te Hoorn, Alkmaar en Nieuwe-Diep, ieder van *ƒ* 800, en een adjunct-opzigter te Nieuwe-Diep à *ƒ* 600, en om beide thans te Haarlem wonende opzigters, alsmede den beambte bij den provincialen waterstaat eervol te ontslaan en te bepalen, dat de beide eerste zullen genieten ⅓ van hun tegenwoordig tractement, als pensioen, en alzoo ieder *ƒ* 533, en voor den beambte de helft à *ƒ* 250. De conclusie van het rapport strekte om te verklaren, dat de ontworpene regeling op zich zelve tot geene bedenking aanleiding gaf, maar dat men wenschte, dat door de vergadering werd uitgemaakt, of al of niet pensioenen aan prov. ambtenaren in het algemeen zullen worden verleend, en zoo ja, dat gedeelte der regeling tot later uittestellen; eindelijk om aan de vergadering voortestellen zich in zoo verre met de voordragt te vereenigen, dat wanneer het uitstel door Ged. Staten niet dienstig mogt worden geacht, de slotsom in zooverre te wijzigen, dat in plaats van de voorgestelde pensioenen aan de uitvallende ambtenaren of beambte zou worden toegelegd een wachtgeld, gelijkstaande met de helft van hun tegenwoordig tractement en zulks voor den tijd van een jaar;

3°. Omtrent de missive van Ged. Staten, betreffende de aanschaffing van eene brandspuit voor het gesticht Meerenberg. Uit de daarbij gevoegde memorie blijkt, dat er zich slechts 2 kleine hand-brandspuitjes bevinden van eene zeer geringe werking en eene groote spuit, doch waaraan geen aanjager wordt gevonden, of eene genoegzame lengte van slangen, om het water uit de sloten of het meertje te bekomen. De kosten eener complete brandspuit worden berekend op *ƒ* 900 à *ƒ* 1000. De commissie is van oordeel, dat er geene genoemzame brandweermiddelen aanwezig zijn om dit uitgestrekte en kostbare gebouw in geval van brand te kunnen beschutten, en alzoo te moeten adviseren tot het verleenen der vereischte magtiging tot den aankoop eener brandspuit voor de som van *ƒ* 1000, of zoo veel minder als blijken zal noodig te zijn.

Bij monde van den Heer *T. van Berkhout* zijn rapporten uitgebragt; namens de commissie voor de waterschappen, welke mede ter visie zijn nedergelegd.

Over het rapport der commissie uit de Staten, betreffende de quotisatie van het gewoon onderhoud van den Noorder IJ- en Zeedijk, uitgebragt in de vergadering van 10 Julij 1856;

2 over het rapport van Ged. Staten, houdende mededeeling van het ingesteld onderzoek, nopens de verpligting van de personen tot onderhoud van een gedeelte der Etersheimer-Keukendijk, en waarbij voorts eene wijziging wordt voorgesteld ten aanzien der oorspronkelijke voordragt, omtrent de quotisatie, alsmede over de ingekomene adressen van de gemeente-besturen van Broek in Waterland, Ransdorp, Landmeer, Schellingwoude en Nieuwendam, Monnikendam en Ilpendam, houdende bezwaren tegen het voorstel der quotisatie, over de memorie van hoofd-ingelanden van de Noorder-IJ en Zeedijk en houdende inlichtingen, omtrent eenige punten van het rapport van Ged. Staten, en over de later ingekomen nota van inlichtingen en bezwaren tegen de ontworpen quotisatie door de besturen van den Assendelver-Zeedijk, van den polder Westzaan, van de banne Oostzaan en van Waterland, strekkende de conclusie van dit rapport: 1° dat voortaan geene subsidien uit de provinciale kas verleend zullen worden voor de kosten van het gewoon onderhoud der Noorder IJ en Zeedijk; 2° dat, indien Katwoude of Zuidpolder, of beiden, bij nader onderzoek mogten blijken in billijkheid niet te kunnen worden bezwaard met de quota, zoodals die door hoofd-ingelanden voor hen is vastgesteld, het gedeelte, dat geoordeeld zal worden door hen niet te kunnen worden gedragen, over de gezamenlijke quota's percents-gewijze zal worden omgeslagen; 3° Ged. Staten, uittenoodigen om een nader onderzoek, omtrent de quota's van Katwoude en Zuidpolder, intestellen en daaromtrent in de eerstvolgende zomer-vergadering verslag te doen;

Over het rapport van Ged. Staten op een adres van het bestuur van den Groot-Limmerpolder tot herstel van een abuis, voorkomende in den algemeenen staat van het kadastraal zuiver belastbaar inkomen der landen, strekkende tot restitutie van *ƒ* 196,65½, als zijnde het belastbaar inkomen der gebouwde eigendommen medegerekend, terwijl slechts het inkomen van het ongebouwde moest zijn genomen. Overeenkomstig het rapport adviseert de commissie, dat Ged. Staten hoofd-ingelanden van de Noorder IJ en Zeedijken zullen magtigen tot het restitueren van genoemde som uit het reserve-fonds der dijks-vereeniging;

Bij monde van den heer *Heemskerk* zijn mede, namens de commissie voor de waterschappen, rapporten uitgebragt welke ter inzage zijn nedergelegd:

a. Een ontwerp-reglement van bestuur van den polder de Greb; *b.* id. voor den polder Reekeroog; *c.* id. voor den polder het Woud, alle strekkende tot goedkeuring, na eene kleine wijziging in de redactie; *d.* id. van den polder de Purmer, houdende eene wijziging tot vermindering van het voorgestelde tractement van dijkgraaf en heemraden, en *e.* over de missive van Ged. Staten, over de intrekking van de in 1853 verleende magtiging, om aftewijken van het Koninklijk besluit van 29 Maart 1822, tot het maken der bepaling, dat de dijkgraaf van polders, waar het bestuur eenig beheer over zee- of rivier-waterkeerende werken uitoefent, niet door den Koning, zoo als bij het besluit van 1822 is bepaald, wordt benoemd maar door hoofd-ingelanden. Gevende de minister van Binnenl. Zaken daarbij als zijne meening te kennen, dat zomerkaden daaronder niet begrepen zijn. De commissie adviseert, dat Ged. Staten zich zullen wenden met een adres, of tot Z. M. den Koning, of aan wie zij zullen vermeenen te behooren, opdat de verleende magtiging blijve bestaan.

Bij monde van den heer *Jolles* wordt verslag uitgebragt over den brief van Ged. Staten, aangaande het herstel der beschoeijing langs de Overtoomsche-vaart, onder Nieuwer Amstel. Ged. Staten stellen voor, om eene som van *ƒ* 10,465. als renteloos voorschot te geven aan dijkgraaf en heemraden van den Amstel en Nieuwer Amstel, tot het doen dier herstelling, met bepaling van restitutie zoodra zij de kosten van het gemeente-bestuur zullen hebben terugontvangen. De commissie adviseert om: 1° zich niet te vereenigen met het voorstel van Ged. Staten: 2° het gemeente bestuur van Nieuwer Amstel uittenoodigen, tot het opmaken van een bestek en voorwaarden tot vernieuwing van 851 ellen schoeijing en de aanbesteding daarvan te doen uitvoeren; 3° uit de prov. middelen ⅓ deel der kosten *ƒ* 8000 niet te bovengaande te voldoen, mits het gemeente-bestuur van Nieuwer-Amstel, tot aan de nadere regeling der zaak, aanvangende met 1858, jaarlijks zoodanige som op hare begrooting brenge, als de herstelling der nog overige 412 ellen en het onderhoud van het geheel zal verzekeren.

Overeenkomstig het voorstel zijn Ged. Staten gemagtigd om van *J. Mooy* te Callantsoog te koopen 17 roeden 93 ellen gronds voor *ƒ* 50 en van *G. Baker* 21 roeden 1 el voor *ƒ* 55, benoodigd voor de verbreeding van den zanddijk te Callantsoog, alsmede het voorstel van Ged. Staten om aan de verkregene magtiging van Z. M. den Koning het subsidie ad *ƒ* 12000, verleend ten behoeve van den Stommeerpolder te voldoen uit de post van onvoorziene uitgaven der begrooting van de enkel prov. en huish. inkomsten en uitgaven voor 1856 en 1857; verder om afwijzend te beschikken op een rekest van boterkoopers te Amsterdam, tot weder invoering van het prov. reglement op den ijk der botervaten, ingevolge het rapport van Ged. Staten; — voorts overeenkomstig het voorstel van Gep. Staten tot aanvaarding van het legaat, gemaakt ten behoeve van het prov. gesticht voor krankzinnigen à *ƒ* 300 door wijlen den heer m[r]. *E. de Markas* te Amsterdam, strekkende om aan den Koning magtiging te vragen tot het aanvaarden van dat legaat en daarvoor te koopen eene inschrijving op het grootboek der nationale werkelijke schuld; zijnde aan Gedeputeerde Staten verzonden het adres van kerkvoogden der hervormde gemeente van de Waal op Texel om subsidie van *ƒ* 5000 tot den bouw en herstelling van kerk en toren; alle welke stukken zonder beraadslaging zijn aangenomen.

Bij stemming wordt overgegaan tot de benoeming van een buitengewoon lid van Ged. Staten, in de plaats van wijlen den Heer Jh[r]. *J. P. Teding van Berkhout*. Bij de eerste stemming verkrijgen den heere Jh[r]. *L. J. Quarles van Ufford* 26, M[r]. *P. Elias* 19, *P. van Akerlaken*, *H. J. Koenen* 2 stemmen en de heeren *T. v. Berkhout*, *Spengler*, *de Moraaz Imans* en *Boot*, elk een stem. Bij de 2[e] vrije stemming verkrijgen de heeren Jh[r]. *L. J. Quarles vam Ufford* 31, M[r]. *P. Elias* 22 stemmen *v. Akerlaken* 1, *A. Swaan* 1, en 1 billet in blanco. De heer Jh[r]. *L. J. Quarles van Ufford* alzoo de meerderheid verkregen hebbende, wordt tot buitengewoon lid van Ged. Staten benoemd. Hij heeft de vergadering zijn dank voor dit blijk van vertrouwen betuigd en verklaard, die betrekking te aanvaarden.

Niets meer aan de orde zijnde, is de vergadering verdaagd tot 20 November,

Verslag van het verhandelde in de zitting van de Staten *van Noord-Holland* van den 20sten November 1856.

De Voorzitter opent de vergadering; de notulen der vorige zitting worden voorgelezen en gearresteerd.

De voorzitter berigt, dat de Heeren *Merens*, *Fontein Verschuir*, *Schimmelpenninck* en *Spengler* kennis hebben gegeven om verschillende redenen de vergadering niet te kunnen bijwonen. Het nieuw gekozen lid, de heer Mr. *F. T. Westerwoudt*, neemt, na het afleggen der gevorderde eeden (beloften) plaats. Er zijn 54 leden tegenwoordig.

De voorzitter berigt, dat bij hem zijn ingekomen, een amendement van den heer *T. v. Berkhout*, en 2 amendementen van den heer *Paauw*, alsmede eene memorie van den heer *Siemers* over het plaatsen van rietschuttingen langs het strand. Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, de amendementen te behandelen bij de beraadslaging over de zaken en om de memorie van den heer *Siemers*, welke genoegzaam ondersteund wordt, nog in deze zitting in behandeling te nemen.

Zonder beraadslaging wordt, op voorstel van den heer *Koenen*, met algemeene stemmen (hebbende den heer *Hoeufft van Velzen* zich buiten stemming gehouden) aangenomen het voorstel der commissie over de voordragt tot het verleenen van een buitengewoon subsidie van *f* 4000, ten behoeve van de loopende dienst van het gesticht Meerenberg. Ook wordt zonder discussie aangenomen het voorstel tot de aanschaffing eener brandspuit voor het genoemd gesticht.

In behandeling wordt genomen het rapport der commissie over de door Ged. Staten ontworpen nieuwe regeling van beheer van den provincialen waterstaat. De voorzitter maakt de opmerking, dat, indien de conclusie van het rapport wordt aangenomen, de zaak weder voor een jaar wordt uitgesteld, hoezeer de regeling hoogst nuttig is, en vermeent, dat door de aanneming van de voordragt, het beginsel van pensioenverleening niet wordt daargesteld.

De heer *Jolles* verzoekt eene verduidelijking van het voorstel der commissie. Door den heer *Heydanus* wordt het voorstel der commissie nader toegelicht. De heer *van Iddekinge* vermeent, dat het noodig is, dat vooraf door de Vergadering worde uitgemaakt, of provinciale ambtenaren al of niet zullen worden gepensioneerd. — De Voorzitter doet opmerken, dat alle de ambtenaren door het Rijk worden bezoldigd en tot het Rijks-pensioenfonds behooren, met uitzondering van zes ambtenaren, als die voor den provincialen waterstaat, den archivarius en de thans aantestellen adjunct-opzigter te Helder. De heer *Smit* vermeent, dat het op pensioen stellen niet noodig is, daar ligtelijk sommige van de thans uitvallende ambtenaren in andere betrekking werkzaam kunnen zijn, en dat, door het voorstel der commissie aantenemen, geen gevaarlijk antecedent wordt daargesteld en de questie van pensionering niet wordt geprejudicieerd; waarna het voorstel der commissie met 38 tegen 16 stemmen wordt aangenomen.

De voorziter geeft te kennen, dat Ged· Staten zich vereenigen met het voorstel der commissie, omtrent de zaak der quota's van het gewoon onderhoud van den Noorder IJ en Zeedijk en de daarmede verwante zaken. De heer *S. de Vries*, hulde doende aan de welwillendheid der meerderheid van de commissie en van Ged. Staten om de zaak in der minne te vereffenen, zegt, dat hij, als tot de minderheid der commissie behoorende, zich evenwel niet geheel daarmede kan vereenigen, dewijl, door het voorstel aantenemen, de zaak is beslist. Hij wenschte vooraf te doen het onderzoek, in hoeverre Katwoude en Zuidpolder al of niet zullen kunnen betalen. De heer *van Akerlaken* zegt, dat dit voorstel inhoudt, dat, indien de quota's te hoog mogten zijn gesteld van Katwoude en den Zuidpolder, dezelve percentsgewijze door alle districten en polderbesturen zullen worden gedragen, en drukt zijne bevreemding uit, dat men thans weder wil terugkomen op het stelsel van subsidie, vermits door de commissie eenparig is aangenomen, dat de subsidien moeten wegvallen; dat het van zelf spreekt, dat, ingeval van groote rampen of calamiteiten, subsidie zal kunnen worden gevraagd.

De heer *Smit* wenschte eenige inlichtingen te ontvangen omtrent de bepaling, dat er geene subsidien meer zullen worden verleend en verklaart geheel intestemmen met het gevoelen van den heer *de Vries*, dat het onderzoek vooraf behoort plaats te hebben. Den heer *T. van Berkhout* bevreemdt het zeer, dat men nog altijd eenigzins op subsidie schijnt terugtekomen, terwijl geen enkel adres daarvan gewaagt en daarin met ronde woorden wordt gezegd, dat er geen subsidie meer noodig is.

De heer *van Akerlaken* vermeent, dat terwijl op de begrooting der provincie voor 1857 geen subsidie is uitgetrokken, de zaak reeds geprejudicieerd is en men alzoo op een reeds eenmaal genomen besluit zoude moeten terug komen.

De heer *Smit* vermeent de gevraagde inlichtingen niet te hebben verkregen, en wenscht te weten, hoedanig door Ged. Staten kennis van den financielen toestand van Katwoude en Zuidpolder zoude worden verkregen. Hij houdt zich overtuigd, dat Katwoude geen subsidie meer noodig heeft en Zuidpolder waarschijnlijk hetzelve ook niet zal behoeven. De heer *G. de Vries* gelooft niet, dat het onderzoek zoo moeijelijk zal zijn, als de heer *Smit* vermeent, hoezeer hij alsnog moeijelijk kan opgeven, hoedanig door Ged. Staten dat onderzoek zal worden gedaan, terwijl hun de zaak nog niet is opgedragen. De heer *S. de Vries* verklaart zijn voorstel nader, waarna de beraadslagingen worden gesloten, en het voorstel der commissie, met 50 tegen 3 stemmen, wordt aangenomen.

Zonder discussie wordt, overeenkomstig de conclusie van het rapport, de voordragt van Ged. Staten op een adres van het bestuur der Groot Limmer-polder tot herstel van een abuis, beschikt, alsmede het ontworpen reglement over den polder Reekeroog, idem voor den polder het Woud, overeenkomstig de daarover uitgebragte rapporten, verlangende een kleine wijziging van redactie van art. 3 in ieder reglement, goedgekeurd.

Omtrent het rapport over de intrekking der in 1853 verleende magtiging om aftewijken van het koninklijk besluit van 29 Maart 1822 over de benoeming der dijkgraven, vermeent de voorzitter de vergadering te moeten aanraden om zich met een adres daarover eerst te wenden tot den minister, alvorens zich deswegens tot den Koning te wenden. De heer *van Akerlaken* zegt, dat de commissie een alternatief heeft gesteld, om aan Ged. Staten overtelaten een adres te zenden aan den minister, of aan den Koning. De heer *G. de Vries* vermeldt, naar zijn inzien, de reden van het intrekken dier magtiging, maar vertrouwt, dat op dat adres, na het geven der noodige ophelderingen, goedgunstig zal worden beschikt, waarna de conclusie van het rapport zonder beraadslaging is aangenomen.

De voorzitter stelt aan de orde de behandeling van het ontworpen reglement van bestuur voor den polder de Purmer, en doet mededeeling van de 2 daarop ingekomene amendementen van den heer *Paauw*; het eerste tot het stellen van de [illegible] op het bedrag, bij het ontwerp bepaald, [illegible] commissie eene vermindering is voorgesteld; het 2e dat de benoeming van den dijkgraaf, ingevolge het bestaande octrooi van 1617, aan den Koning verblijve. Beide amendementen ondersteund zijnde, worden in behandeling genomen. De voorzitter doet mededeeling, dat Ged. Staten zich vereenigen met het rapport der commissie. Na het wisselen van eenige gevoelens, verklaart de heer *Paauw* zijn 1e amendement intetrekken.

De heer *G. de Vries* vermeent, dat, ingevolge het Reglement van orde, de voorsteller eene bepaalde voordragt had moeten doen, zoowel op art. 4 over de benoeming, als op art. 8 over de eedsaflegging van den dijkgraaf.

De heer *Paauw* doet als zijne meening kennen, dat indien de vergadering het eerste wil, het tweede van zelf moet volgen, en hij slechts wenscht, dat de benoeming van den dijkgraaf, ingevolge het octrooi van 1617, in verband met het koninklijk besluit van 1822 aan den Koning zal verblijven en niet aan hoofd-ingelanden worden opgedragen. Nadat de heer *G. de Vries*, omtrent dit punt nog eenige inlichtingen heeft gegeven, wordt het 2e amendement, met 41 tegen 13 stemmen, verworpen, en het voorstel der commissie aangenomen, terwijl de heer *Boot* inmiddels in de vergadering was gekomen.

In behandeling wordt genomen de voordragt van Ged. Staten voor het herstel van de schoeijing langs de Overtoomsche-vaart onder Nieuwer-Amstel, en het deswegens uitgebragt rapport der commissie. De heer *Messchert van Vollenhoven* stelt als motie van orde voor om in deze zaak alsnog geene beslissing te nemen en het voorstel der commissie, dat hem niet zeer duidelijk voorkomt, te renvoijeren aan Ged. Staten om daarover een nader rapport uittebrengen; welke motie, genoegzaam ondersteund, in beraadslaging wordt gebragt. De heer *Boot* vermeent, dat het voorstel van den heer *M. v. Vollenhoven* zal strekken om de zaak op den lange baan te schuiven; dat de slechte staat der beschoeijing door langer uitstel zal verergeren en later grootere uitgaven zal vorderen. De heer *Koenen* vermeent dat thans, nu de zaak aanhangig is, het verkeerd zoude zijn dezelve weder aan Ged. Staten terug te zenden. De heer *Jolles* geeft als zijne meening te kennen, dat de zaak reeds in 1853 in deze vergadering is behandeld geworden en aan Ged. Staten is gerenvoijeerd, om dat zij als in staat van wijzen kon worden beschouwd, en stemt volkomen met den heer *Boot* in, dat een langer uitstel grootere kosten zal veroorzaken; getuige onder anderen daarvan de herstelling der wallen te Amsterdam.

De heer *M. v. Vollenhoven* verklaart, niet volkomen overtuigd te zijn van de meerdere kosten bij langer uitstel, maar dat het zeer nuttig en wenschelijk is, dat de vergadering eerst de zaak rijpelijk onderzoeke.

De heer *Rutgers van Rozenburg* verklaart zich te vereenigen met de motie van den heer *M. v. Vollenhoven*, waarop, met 33 tegen 21 stemmen, de motie is aangenomen.

Nadat door de heeren *Jolles* en *Opperdoes Alewijn* eenige inlichtingen zijn gevraagd, omtrent, mededeeling van Ged. Staten, nopens het verrigte tot het meer volledig openbaar maken van het verhandelde in de vergadering, wordt dezelve zonder beraadslaging goedgekeurd.

De voorzitter berigt, dat er nog is ingekomen een adres van het polderbestuur te Schoorl, over de quotisatie voor het buitengewoon onderhoud van den Noorder IJ en Zeedijk. De heer *Alewijn* zegt, met genoegen vernomen te hebben, dat Ged. Staten eenige toenadering betoonen aan het gevoelen der daarover ingezondene adressen en dezelve niet meer zullen voorbijgaan. De voorzitter verklaart, zich niet te herinneren, dat door hem van geene toenadering van Ged. Staten tot dit gevoelen is gesproken, maar wel, dat deze zaak door hen in ernstige overweging zal worden genomen.

Overeenkomstig het voorstel van den heer *Siemers* wordt [illegible] schuttingen langs het strand om de afneming der duinen te beletten, met het daarvoor door hem ingezonden ontwerp en de memorie van den heer *Cordes*, gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Siemers*, *Gerdenier*, *Scheltinga Winterberg*, *Cordes* en *van Tets*, nadat vooraf dit onderwerp ten ernstigste aan de overweging der vergadering door den heer *Koenen* was aanbevolen.

Niets meer te behandelen zijnde verklaart de voorzitter de vergadering, in naam des Konings, te sluiten.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.